SALI
29 TEMMUZ 1930
5 inci sene, No 1603
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Başmuharriri: Siirt Mebusu MAHMUT

BUGÜN
2 inci sahifede :
1— Tarihi tefrikamız: Ali Pş.
2— Harici ve Son haberler
3 üncü sahifede
1— At yarışları cuma günü başlıyor
2— Sanayi Bankasına fabrikatörlerimizin iştiraki
3— Edirnedeki müthiş kasırganın tafsilâtı
4üncü sahifede
1— Felek
2— Hikâye.
3— Roman.

Basvekilimiz mühim bir nutuk söylediler

Ps. Hz. Hukuk talebesini siyasî nutuklarile tenvir buyurdular

Paşa Hz. şark isyanına, malî vaziyetimiz ve şimendiferlerimize dair izahatta bulundular

Diploma tevzii merasimi pek samimî olmuştur

Talebeye diplomaları Ps. Hz. elile vermişlerdir.

Mezun efendiler ayrı ayrı tebrik edilmiştir.

Ankara, 29 (Telefonla) — Ankara Hukuk mektebinde bugün üçüncü devre mezunları diploma tevzi merasimi saat beşte yapıldı. Mezunlara İsmet Paşa Hazretleri kendi elile diplomları tevzi ve hepsini ayrı ayrı tebrik etmiştir.

Merasime beşte müderrisler, reisi Cemil Beyin bir nutku ile başlanmış ve talebeden iki efendi Cemil Beye cevap vermiştir.

Bütün vekiller, meb'uslar ve hükûmet erkânının hazır bulunduğu bu içtimada Başvekil Hazretleri çok alkışlanan siyasî bir nutuk irat buyurmuşlardır. Nutuk şudur:

" Aziz dinleyicilerim;

Hukuk mektebinin bu sene yeni diplomalarını tevzi ederken yeni bir bahtiyarlık hissettim. Bu mektep mezunları hakında dört beş senedir işittiklerim göğüs kabartacak kadar güzeldir. Heryerde vazifede ve hayatta bu efendilerin daha çok muvaffak olduğunu bana hikâye ediyorlar. Bu güzel hikâye ile mektepten çıkan efendilere vazife merbutiyetlerinden başka yeni bir mükellefiyet tevcih edilmiş oluyor. Bu da mektebin dört beş senedir haklı olarak kendisine kazandığı güzel adı bir emanet bilerek bütün hayatta onu muhafaza edebilmektir. Bu mektep cümhuriyetin bütün çetin müzakerelerini geçirdiği ve çetin kararlarını verdiği bir şehirde, onun içinde yaşıyan hocaların lisanından hitabesinden ders alarak onların elinde tesis edilmiştir.

Başvekil İsmet Paşa Hazretleri

Arkadaşlar;

Başladığınız yeni hayatta bütün ömrünüz insanların dertlerini dinlemekle geçecektir. Hükümler vereceksiniz. Bugünden itibaren sizi memleketin meselelerile alâkadar etmek isterim. Günün meseleleri hakkında bu sebeple size bazı malûmat verirken sizi yormuş olmıyacağımı zannederim.

Son günlerde memlekette askerî harekât icrasını icap ettirecek bazı hâdisat oldu. Biliyorsunuz, Van civarında huduttan geçen müsellâh çetelerin tazyiki ile, kısmen bunların telkinine kapılarak, onların gafletine düşerek bazı köylerde siyasî irticaî mahiyette kıyam görüldü. İrticaî mahiyet diyorum, ötedenberi bu memlekette irticaî vesilelerle fesat ika etmek ümidi kolay tahakkuk edebilir bir şey zannolunmuştur. Binaenaleyh bunun müteşebbisleri iğfal edilebilecek safdil buldukları müddetçe teşebbüs edecekler - dir. Kendileri ve iğfal edilenleri kanunların kuvveti karşısında mükerreren âciz kaldıkça, bu nesil nihayet dönecektir ve dönmektedir. Bu hâdiseyi de irticaî vesilerle tahrik etmek istemişlerdir. Siyasî mahiyeti vesilesile söylüyorum, bu da bilhassa hudut haricinde sun'î olarak teşkil edilen bir takım cemiyetlerin siyasî emeller telkini suretile halkı kıyam ettirmek he-

(Mabadı beşinci sahifede)

Bugünkü Almanya

Berlin

İtiraf etmeli ki, bugünkü Almanya, Fransızların da ummadıkları derecede akilâne bir siyaset takip ediyor. Bu siyaset bir taraftan hali hazırı kabul ve idame, diğer taraftan aleyhteki vaziyeti her fırsattan istifade ile tedricen ıslaha çalışmak ile hulâsa olunabilir. Almanya şimdiye kadar bu siyasette ehemmiyetsiz sayılamıyacak neticeler aldı. Almanyanın bu akilâne siyaseti uğradığı musibetlerin acılarını unuttuğuna, kin ve husumet hislerini büsbütün uyuttuğuna delâlet etmez. Bilâkis o, içinden homurdana homurdana intikam günlerini bekliyor. Unutmamalı ki, bugünkü Almanya, Fihtelerin millî intibaha davet eden vatanperverane nutuklarına muhtaç olduğu devirden bir buçuk asra yakın bir zaman mesafesi kadar uzak bulunuyor. Muhakkak ki, en müfrit sol cenah fırkalarına mensup her Alman vatandaşının kalbinde şu tek emel yaşıyor:

— Versay Muahedesinin tadili!

Bu emel, Alman vatandaşlarına yalnız mağlûbiyetin tesirinden, millî gururun yaralanmasından gelmiyor. Her fert, bu muahedenin tazyik, siklet ve iztırabını kendi nefsinde, kendi hayatında duyduğu için ona isyan ediyor. Berlinde bir Alman dostum Versay Muahedesinin ruhunu şu bir kaç sözle hulâsa etti:

— (Alman milleti, fikir, san'at, ticaret ve sanayideki bütün dehasını ortaya koyacak, emsalsiz çalışma metodları ile iktısadî sahada müsbet eserler yaratacak, sonra da bütün bu çalışmaların milyarları bulan menfaat ve semerelerini başkalarının, hasımlarının kucaklarına dökecek!...)

Almanya, on sene evvel umumî harpten mağlûp çıktı. O, malî siyasî planlardan sonra bile—galiba daha altmış sene—galiplerine çok ağır bir vergi ödemek suretile bu mağlûbiyetin her an acısını duymağa mahkûm edilmiş. Bu mahkûmiyete seve seve katlanmak için insanların yalnız sulh perver, sosyalist, hatta komünist olmaları kâfi değildir. Onun için iktidar mevkiinin, sol cenah fırkalarının elinde bulunması ebedî sulh! davası hesabına mühim bir şey ifade etmez.

Hâdiselerin çok garip bir tecellisidir: Biribirine benziyen hâdise ve vaziyetler, insanları daima ayni derecede müteessir etmiyor. Meselâ: Alsas Lorenin Fransaya ilhakından, Sar havzasının hâlâ işgal altında bulunmasından ziyade Şark hudutları meselesi, Lehistan ile olan vaziyetleri Almanları daha çok sinirlendiriyor. Meşhur koridor meselesinin ihdasına saik olan sebepleri, eski kayserlerin diyarında anlamış ve hazmetmiş Alman vatandaşlarına tesadüf edilmez. Onun için Almanyanın Şark hududu, umumî politika cephesinden pek nazik ve hassas bir noktayı teşkil ediyor.

Almanların haricî politikada iddia ve müdafaa ettikleri bir de ekalliyetler mes'elesi vardır: Lehistanda, Çekoslovakyada, Avusturyada milyonlarca Alman kütleleri vardır. Bunların ana vatana ilhakı, Alman milletinin sarsılmaz bir idealidir. Almanlar Anscheluss meselesini, bugün değil bile her halde yakın bir atîde hallederek ceklerinden emin bulunuyorlar. Çünkü her iki tarafın temayülleri buna müsaittir. Hele Avusturyanın zaman zaman baş gösteren malî ve iktısadî ıztırabı bu neticeyi daha ziyade tacil etmektedir.

Şurası muhakkak ki, dünyayı saran iktısadî buhran, Almanyada da hissediliyor. Fakat buhranın şiddeti kendilerinin iddia ettiği derecede değildir. İktısadî müşkülâttan mütemadiyen dem vurmak, muahedelerin tahmil ettiği borçlardan bir düziye şikâyet etmek Almanyada esaslı bir politika sistemi halindedir. Bununla beraber Almanyada işsizlerin sayısı son zamanlarda çok artmıştır. Bu miktar iki milyonu geçiyor. Bir çok fabrikalar ya büsbütün faaliyetlerini, yahut faaliyetlerinin derecesini tahdit etmişlerdir. Almanya eskiden olduğu gibi sınaî mahsulâtını kolaylıkla harice satamıyor. Bu memlekette daha ziyade bir ihracat buhranı var. Onun içindir ki sermayelerine emniyet ve bir az da menfaat gösterildiği taktirde Alman sermayedarları müsait şeraitle hariçte çalışmağa, fabrikalarını başka yerde kurmağa mütemayildirler. Vaziyetin bu hususiyeti, Sanayiini inkişaf ettirmek kararında olan memleketimiz için çok esaslı bir tetkik mevzuu olabilir.

Son zamanlarda Rayiştagdaki fırkaların faaliyet ve temayülâtının aldığı istikamet; meclisin dağıtılmasını zaruret haline getirmiştir. Şimdi Bruning hükûmeti iktısat, halk, konservatör ve Doyçe Nasyonal fırkalarına mensup zevattan teşekkül ettiği halde iktidar mevkiine geçtiği vakit bir fırka veya temerküz kabinesi olmıyacağını ilân etmişti.

Bruning kabinesini, en ziyade bütçe ve mali ıslahat mes'eleleri işgal ediyordu. Hükûmetin bütün siyasî faaliyeti, bu mihver etrafında dönmektedir. Bruningin riyaset ettiği hükûmet birinci derecede bütçedeki açığı kapamak ve amele mes'elesini hallet-

Son vaziyet

Ağrıdağ meselesi bugünlerde neticelenecektir.

Genuptaki şakiler tenkil ediliyor

BAYAZIT, 28 (Şark muhabirimizden) — Tayyarelerimiz mütemadiyen Ağrıdağı tepelerindeki asileri bombardıman ediyorlar. Şakiler gayet ümitsiz ve perişan bir vaziyette bulunuyor. Dağa karşı harekâta başlamak hazırlıkları bitti. Şu günlerde kat'i netice alınacaktır.

Musul cihetinden hududumuzu geçmiş olan şakilerin tenkiline muvaffakiyetle devam olunuyor.

Times muhabirinin iş'aratı

İstanbuldan "Times" muhabiri 24 tarihile gazetesine bildiriliyor:

"Öğrendiğime göre Türklerin Kürtlere karşı harekâtının ilk safhası bitmiş addedilebilir. Bu safhayı İrandan Türk arazisine tecavüz, Van gölünün şimalinde ciddî bir kıyam, Kürdistanın şimal havalisinin diğer aksamında karışıklık teşkil ediyordu. Şimdi şurası aşikârdır ki asi Kürtler Türkleri mağlûp ederek müstekil bir Kürt devleti ilân edeceklerini zannediyorlardı. Bunda yanıldılar.

Harekâtın ikinci safhası Ararat dağında temerküz ediyor ve Türk makamatı bu havalide askerî harekâtın sonbahara kadar devam edeceğine intizar ediyorlar. Ararat dağının üzerinde ve etrafında Kürtler İrandaki Kürtlerden yardım görmektedir. Hükûmet hiç bir şeyi tesadüfe bırakmamak azminde - dir."

Edirne facıası.

Kasırga nasıl oldu?

Minarelerinin alemleri uçan Selimiye camisinin kasırgadan sonraki hali

- Tafsilât sahife 3 te

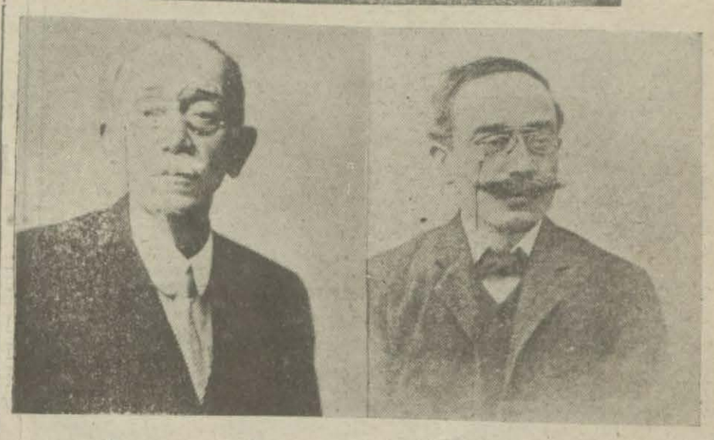

3 sene evvel — *22 sene evvel*

Hazin ve müessif bir irtihal.

"Şeyhülmuharririn„Mahmut Sadık Bey irtihal etti..

Merhumun cenazesi bugün öğleyin kaldırılacaktır.

Dün birdenbire duyduk: Mahmut Sadık Bey ölmüş... Bu haber Türk gazeteciliğinin en eski bir emektarı olan üstadı tanıyanlar üzerinde bir yıldırım gibi isabet edecek kara bir haberdi. Türk matbuatının hiç bir emektarı yoktur ki Mahmut Sadık ismi karşısında hürmet ve minnet hissetmesin... Hürmet, evet.... İrfanı ve yaşı itibarile Mahmut Sadık buna pek lâyıktır. Fakat minnet niçin diyeceksiniz?.. Çünkü matbaaların mürekkep kokusu içinde yetişmiş hiç bir kalem amelemiz yoktur ki Mahmut Sadık Bey için derin bir sükran borçludeğilmesin... Gazetecilik ve yazı âleminde Mahmut Sadık yeni yetişenler için teşvik edici bir üstat olmuştur.

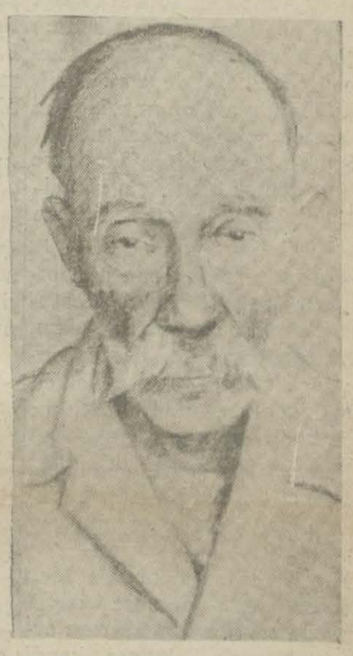

Merhum hasta iken

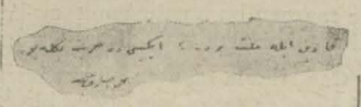

Mahmut Sadık Beyin eski harfierle el yazısı..

Evvelâ Mahmut Sadık kendini tanıyanları teshir eden bir insandı. Herkes için iyilik et

(Mabadı altıncı sahifede)

Limanın bugünkü şekli memleket menfaatine uygun değil

Komisyon mesarifi azaltmak için limanın devlet hidematına alınmasını teklif edecek

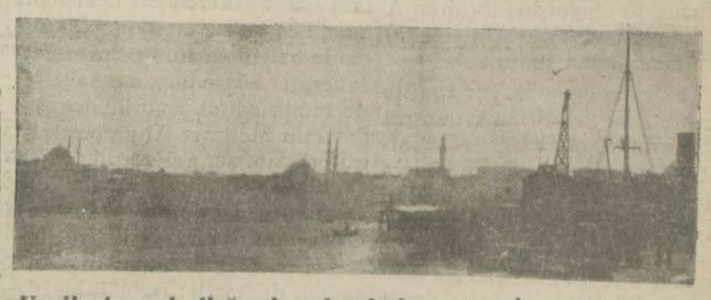

Usullerin sakatlığından bu hale gelen İstanbul limanı

İstanbul limanının vaziyetini şamil bir şekilde tetkik eden komisyon burada vaziyetini ikmal etmiş ve komisyon azası Ankaraya gitmişlerdir.

Komisyon Ankarada tetkik raporlarını hazırlamaktadır. Aldığımız malûmata nazaran komisyon bugünkü liman işlerinin memleketin menfaatleri aleyhine bir şekilde olduğu neticesine varmış ve liman işlerinin hidematı umumiyeden olduğuna ve kâr gözetilmeden bu işlerin idaresi lâzım olduğunda karar kılmıştır.

Komisyon liman işlerinin devlet teşkilâtı meyanına ithalini muvafık görmektedir.

Bu hususta dün şehrimize gelen Maliye vekili Saraçoğlu Şükrü Bey bir muharririmize şöyle demiştir ki:

" — Liman işleri hidematı umumiyeden olduğundan kâr gözetilmiyerek ve memleket menfaati göz önünde tutularak limanın ıslahı ve ucuzluk istihdaf edilerek yapılması lâzımdır.

Halbuki şirket kaldıkça masraf fazla olacak. Binaenaleyh bu işi devletin teşkilâtı meyanı

Maliye Vekilimizin mühim beyanatı..

Devlet varidatında tahminden fazla bir tezayüt vardır.

Devlet Bankası hisse senetleri ne zaman çıkacak?

Kambiyo vaziyeti şayanı memnuniyettir, yeni kanunların çok parlak neticeleri

Maliye vekili Saraçoğlu Şükrü Bey dün sabahki ekspresle Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Maliye Vekili Saracoğlu Şükrü Bey

Şükrü B. Haydarpaşa istasyonunda Vali Muhiddin Bey, Tütün inhisarı müdürü Behçet, müşkirat, inhisarı müdürü Asım Defterdar Şefik B.lerle diğer zevat tarafından karşılanmıştır.

Sayyat muşile köprüye çıkmış ve doğruca Tokatliyana gitmiştir.

Şükrü B. dün öğleden sonra Reisicümhur Hazretlerine arzı tazimat etmek üzre Yalovaya

Malûl kızlar

Maaşlarını alacaklar, ikramiye yok..

Zat işleri muhasebeciliğinin izahatı

Yeni kanun mucibince 25 - 45 yaşında olan ve babadan maaş alan bakir ve dul kadınların iki senelik maaşları birden verilerek alâkaları kesilmektedir.

Bunlardan malûl kızların da maaşlarının kesilip kesilmiyeceğini Zat işleri muhasibi mes'ulü Hamdi Beyden sorduk. Şu cevabı verdi.

"— 25-45 yaşında olup tamalûl olanlar kanundaki sarahat veçhile muayeneleri icra etirilmektedir.

Bunlardan, malûliyeti yapılan muayene neticesinde tebeyyün edenlere kaydı hayat şartı ile maaşları verilmek üzere evrakları ait oldukları vekâletlere gönderilmektedir.

Muayeneleri neticesinde malûliyeti tebeyyün etmiyenle -

Tahsin pş.

Hatıratını Milliyet için hazırlıyor..

Mabeyin Başkâtibi Tahsin Pş.nın gazetemiz için hazırladığı bu çok kıymetli hatıratta Sultan Hamidin bütün hususî hayatı en salâhiyettar bir ağızdan dinlenecektir.

Sultan Hamit

Yakında tefrikasına

"Milliyet,, in Tarihi Tefrikası: 52

Reis Efendi atlatıyor!

İngiliz Elçisile cereyan eden mülâkat çok kurnazcadır!..

— Mehmet Ali Babıâliye daha bir çok kese altın göndersin, buna mukabil Adana da ona terkedilsin. Bu sıralarda Padişahın menafii Mehmet Aliyi kendi tarafına celbetmektir. Mehmet Alinin kuvvet ve ehemmiyeti ölünciye kadardır. Onun için Babıâli şimdi kendisinden istifade etmelidir. Ruslara karşı devlet müdafaa için padişahın bütün kuvvetlerine müracaat edeceği gün belki de uzak değildir. Onun için Mehmet Aliyi elde etmek çok iyi olacaktır...

Sultan Mahmudun Hariciye Nazırı demek olan Reis efendi bunu dinledikten sonra şöyle cevap veriyor:

— İngiltere ile Fransa Babıâlinin çok eskidenberi dostudur. Fakat söz aramızda kalsın, asırlardanberi bize düşman olan Moskofların bu işte hemen bize dost oluvermelerindeki hikmeti anlıyamadım.

Fakat Mehmet Aliye gelince, o Babıâli için koynunda beslediği bir yılandan başka bir şey olmıyacaktır.

İngilterenin İstanbulda Mehmet Ali için böyle dost vaziyet almasının sebebi onu bir an evvel kazanarak bilâhare kendi maksadına göre istihdam etmekti. Fakat İngiliz hükûmeti Mehmet Aliye tam mânasile dost olmağı hiç bir zaman düşünmemiştir.

Babıâli gibi, İngiltere de koynunda bir yılan beslemek istemiyordu.

İstanbuldaki İngiliz elçisinin asıl ehemmiyet verdiği nokta Babıâli ile Rusya arasında herhangi bir şekilde bir muahede akdine mâni olmaktı. İstanbula gelen Ruslar, Mehmet Ali ile artık mesele kalmamış olmasına rağmen, çekilip gitmiyorlardı.

Bunun için de ileri sürülen behane şu oluyordu: İbrahim Anadoluyu tamamile tahliye edip çekilsin, ondan sonra...

Tahliye oluyordu. Bir İngiliz ve bir Rus zabiti buna nezaret ediyordu. Fransızlar, Moskofların İstanbuldan gitmesi için Babıâli nezdindeki teşebbüsleri ni bir kat daha kuvvetlendirmek maksadile Çanakkaleye donanma bile getirmişlerdi. Esasen İngiliz donanması da orada idi. Fransızlar bir an evvel içeri girmeği istiyorlar, İngilizler ise İstanbuldan Rusların çeklip gitmesini beklemeği tercih ediyorlardı. Maksat Babıâli ile Rusya arasında bir muahede akdine mâni olmaktı.

Babıâli Fransız ve İngiliz diplomatlarının telâş ve endişeleri ni bir kat daha artırmaktan geri kalmıyordu. Meselâ reis efendi İngiliz elçisine şöyle diyordu:

— Size mahrem olarak söylemiştim ki Rusya tarafından bir ittifak akdi için müracaat oldu. Padişahımız da buna muvafakat edecek görünüyor..

Fakat İngiliz ve Fransız diplomatları nihayet şunu kabul mecburiyetinde kaldılar ki eğer Babıâli ile Rusya arasında bir vel çekilip gitmelerini temin mek için yapılan teşebbüslerde daha ileri gidilirse bunun neticesi pek fena olabilirdi. Ruslar gidecekleri yerde bu israr ve teşebbüsler karşısında bilâkis İstanbulda kalmağı daha muvafık görebilirlerdi de... Bu takdirde İngiltere, Fransaya ve daha sonra Mehmet Aliye müzaheret mi edecekti?.. Rusyaya karşı Fransa ve Mehmet Aliye müzaheret?.. İngilizler böyle bir şeyi düşünmüyorlardı...

İngilterenin bu vaziyette kendisi için çizdiği hattı hareket şu idi:

Rusyaya karşı mümkün olduğu kadar Fransa ile teşriki mesai, fakat Fransa ve Mehmet Aliye karşı da Rusya ile anlaşmak!...

Meşhur bir muahede

Ruslar İstanbuldan çıktılar... Fakat bu ancak 9 Temmuzda, yani meşhur Hünkâr iskelesi muahedesinin akdinin ferdasında olmuştur!..

İngilizler, Fransızlar İstanbuldaki Rus asker ve donanmasının çekilip gittiğini görmüşlerdir, fakat olanca gayretlerine rağmen bu muahedenin akdine mâni olamamışlardır.

Çar Nikola namına muahedeyi akteden Orlof için siyasî bir muvaffakiyet olmuştur. İngiltere evvelâ bu emri vaki karşısında Rusyaya karşı kin ve husumet izhar etmekten kendini alamadı. Hünkâr iskelesi muahedesi Rusyanın Babıâli üzerinde himayesini tesis ediyor, Boğazları Rusyanın emri altına alıyordu.

Sultan Mahmut meşhur darbı meseli tekrar ediyordu:

— Denize düşen, yılana sarılır!..

Babıâli de denize düşmüş, yılana sarılmıştı. Git gide Ruslara karşı eskidenberi beslenen husumet ve itimatsızlık İstanbulda hafifliyordu. Rusların müzaherети böyle bir de muahede ile temin edildiği görülünce Adananın Mehmet Aliye bırakılmış olması acı geliyordu.

Hünkâr iskelesi muahedesi Osmanlı Devletini Moskof Çarlığının himayesi altına alıyordu. Fakat şu noktaşayanı dikkattir: Babıâli bu himayenin kendi lehine olan cihetlerinden istifade edecekti. Himayenin mahzurlarına gelince; Babıâlinin aleyhine olacak cihetlerden Ruslar istifade edemiyecekti. Çünkü devletler arasındaki rekabet buna mahal bırakmıyacaktı.

Filhakika muahede imzalandıktan sonra Babıâli bundan derhal istifade etmek istemişdir. Fakat bundan bahsetmeden evvel muahedenin esaslarından ve ona merbut olan gizli bir maddeden bahsetmek lâzım geliyor:

Boğaziçinde Hünkâr iskelesi denilen mevkide 8 Temmuz 1833 te aktedilen bu muahede sekiz sene için imzalanan karşılıklı bir tedafüî muahededir. Birde merbut olan gizli bir mad

HARİCÎ HABERLER..

Afganistanda gene isyan!

Asiler hükûmet merkezi üzerine yürümüşler.

Afganistanda

Galeyan var!..

Kolera da zuhur etmiştir.

Afganistanda şu son iki sene zarfında pek karışık vak'alara, isyan ve ihtilâllere sahne oldu. Fakat artık yeni kıral Nadir Hanın memleketin mukadderatını ele aldıktan sonra artık Afganistanda hali tabiînin avdetine hükmedilmişti. Esasen Afganistanın bütün dostları bu memleketin biran evvel sulhü sükûna kavuşarak dahilî idarenin tanzimini temenni ediyorlardı. Gelen haberler Nadir Hanın dahilî idareyi tanzim için azamî derecede çalıştığını gösteriyordu. Afganistanın dostları için bu her halde memnuniyeti mucip olan bir şeydi.

Maamafih Nadir Han devletin dahilî teşkilâtını yenileştir-

Kıral Nadir Han

mek için çalışırken muhalefete maruz kalmıyacağını temin etmek zordu. Nadir Han vaziyete her ne kadar hâkim ise de bir takım kabilelerin buna alıştırılması kolay olmıyacak görünüyordu. Şimdi bir haber geliyor: Afganistanda gene bir isyan baş göstermiş. Asilerin ilerlediği bildiriliyor.

Kâbil, 28 (A.A) Havas Ajansı bildiriyor: Kühistanda yeni bir isyan çıkmıştır. Asiler sayfiyede bulunmakta olan kıralı ele geçirmek istemişler, fakat bu teşebbüslerinde muvaffak olamamışlardır. Asiler, hükûmet merkezine 20 kilometre mesafeye kadar yaklaşmışlardır. Bu havalide şiddetli bir galeyan ve kolera hüküm sürmektedir.

Rus hariciye nazırı

MOSKOVA, 28 A.A. — Havas Ajansı bildiriyor: Yeni Hariciye Vekili M. Litvinof dün Berline gitmiştir.

Yeni bir fırka

BERLİN, 28 A. A. — Gelecek intihabatta elbirliğile çalışmak üzre ve demokratlar, halkçılar hiziplerinin, genç vatanperver Almanlar birliğinin iştirakile yeni bir fırka teşkil olunmuştur. Bu teşekküle devlet fırkası ismi verilmiştir.

Yeni bir vak'a

Saygon, 27 (A.A) — Tantao kasabası eşrafından birisi bir revolver kurşunu ile ağır surette yaralanmıştır. Bu hâdisenin sebebi mumaileyhin haziran vakaiyinden sonra sükûnun tesisi hususunda Fransızlara muavenet etmiş olması dolayısile komünistlerin mukabelei bilmisle kalkışmış olmalarıdır. 3 şüpheli şahıs tevkif edilmiştir.

Avusturalyada kış.

Weellington, 28 A.A. — Vellington adalarında şiddetli bir kış hüküm sürmektedir. Bazı yerlere 30 senedenberi ilk de-

İtalyada

Büyük felâket

Enkaz altından ölü çıkarılıyor!

Roma, 27 (A.A) — Zelzele kurbanlarına ait istatistiklerde mahsus bir tebeddül yoktur. Enkazın kaldırılması ameliyesine faaliyetle devam olunmaktadır. Yiyecek içecek muntazaman tevzi ediliyor. Kıral felâkete uğrıyan bir çok yerleri ziyaret etmiştir.

Mısırda

Millîcilerin faaliyeti

KAHİRE, 28 A.A. — Veft fırkası tarafından vergi verilmemesi hakkında neşrolunan beyanname nüshalarını alıp okumak için parlâmento azasının cuma günü akşamı gizli bir içtima yapmış oldukları Saad klübünde polisler taharriyat yapmışlardır. Hükûmet, bu beyannamenin gazetelerle neşrini men'etmiştir.

Dahilî harp

PEKİN, 28 A.A. — Ecnebi resmî membalardan çıkan bazı haberlere göre komünizm tehlikesi telâş ve endişeyi mucip bir hal almıştır. Kuvvetli surette müsellâh kızıl kuvvetlerin Kiangsi eyaleti dahilinde bulunan Nanchang şehrini ele geçirdikleri, 10 bin kişilik diğer bir kuvvetin de Hunan eyaletinde kâin Changsha mevkiine hücum ettiği ve hükûmet kuvvetlerini iki defa mağlûbiyete uğrattığı rivayet olunuyor.

Changsha şehrindeki ecnebiler İngiliz ve Amerikan gambotlarına naklolunmaktadır.

Veremle mücadele

Dayke Paşa Almanyada mahkemeye verildi.

Norveçte kongre toplanıyor..

12 ağustos tarihinde Norveçin paytahtı Oslo şehrinde yedinci veremle mücadele kongresi içtima edecektir. Bu kongrede profesör Calmette B. C. G. aşısile elde edilen netayiçten bahsedecektir. Bu aşı şimdiye kadar Fransada 230 bin çocuğa tatbik oulnmuştur. Ve elde edilen neticeler şayani memnuniyettir.

Fransa ve diğer memleketler de bu aşının hiç mazarratı görülmemiştir. Yalnız son zamanlarda Almanyada Lubek şehrinde profesör Dayke tarafından Parise getirilerek tatbik edilen bu aşı bir çok çocuğun veremden duçar olarak vefat etmesini mucip olmuştur. Halbuki icra edilen tetkikat B. C. G. aşısının Lubek lâboratuvarında diğer bir kültür ile karışdığını isbat etmiştir.

Bunun üzerine Dayke Paşa namile bir zamanlar Gülhaneyi idare etmiş olan bu zat ve rüfekası mahkemeye verilmiştir. Kalmet her halde bu meseleyi Oslada tavzih edecek ve aşısının kıymet ve tesiratını izah edecektir.

Profesör Kalmetten başka profesör Bull veremlilerin sadrına yapılan ameliyatlar hakkında bir konferans verecektir. Üçüncü gün Berlinli profesör His talebe ve verem hakkında malûmat ve vukuflarını tezyit

Fransada

Umumî siyaset

Başvekil yeni bir nutuk söyledi.

Paris, 27 (A.A) — M Tardieu Nancyde irat etmiş olduğu bir nutukta devletin murakip ve nazım sıfatile ifa etmek mecburiyetinde bulunduğu vezaifi tarif ettikten sonra, Fransanın iktısadî kudretinin lâyık olduğu mevkide bulundurulması zaruretine işaret eylemiştir.

Mumaileyh, asrî patronluğun takip edeceği yolların ve istikametinin bilhassa sanayiin tecdidinden ve ayni sahadeki müstahsiller arasında itilâflar akdinden ve toptan satışı tensik etmek suretile mahreçlerin inkişafını temin etmekten ibaret olması lâzımgelceğini söylemiştir.

Diğer taraftan istihsalâtı tezyit etmek ve istihsalin muhtelif

M. Tardieu

amillerini bir araya getirmek şartile amele ile patron arasında bir tesanüt vücude getirmek lâzımdır. Amele, umumî menfaatlere patronla birlikte bağlı olduğunu hissetmelidir. Amelenin daha iyi bir istikbale doğru yükselmesi için teşriki mesai hissine sahip olması en esaslı bir şarttır.

Bütçeden bahseden M. Tardieu, hali hazırda bütün Fransızları tehdit eden en büyük tehlikenin umumî masrafların mütemadî surette artması olduğunu söylemiştir. Bir sene zarfında umumî hizmetlere ait masraflarla borçlara tahsis edilen para miktarı 70 milyara yani millî varidatın dörtte birine baliğ olmaktadır. Bu yolda daha ileri gitmemek ve durmak lâzımdır. Çünkü, her yeni masraf yeni vergilerle kapatılsa bile millî iktısadiyat üzerinde meş'um bir tesir icra edecektir.

Grev ve müsademe

Rouen, 27 (A.A) — Grevcilerle vuku bulan bir müsademe neticesinde polis 30 kadar kişiyi tevkif etmiştir.Bunlardan 15i muhtelif ittihamlarla halen mevkuf bulundurulmaktadır.

Bisiklet müsabakası

Paris, 27, (A.A) — 21 merhalede ve 4818 kilometre mesafede icra edilen Fransa bisiklet müsabakası Fransızlardan Leducq tarafından kazanılmıştır.

Anarşistler tutuldu

PARİS, 28 A.A. — Paris civarındaki köylerde tutulan birkaç İspanyol anarşistinin isticvaplarına başlanmıştır. Bunlardan ikisi memleket haricine çıkarılmaları hakkındaki emre riayet etmemekle maznundur. Tevkif olunan anarşistlerden bir çoğunun evlerinde taharriyat yapılmıştır. Bu esnada bir çok vesikalar ele geçirilmiştir.

Mühim maç

PARİS, 28 A.A. — Davis kupası için yapılan final maçında Borotra, Lott'u ve Cochet, Tilden'i mağlûp etmişlerdir.

Son Haberler

Vilâyet, Emanet Tevhidi teşkilât nizamnamesi şûradan çıktı

Ankara, 28 (Telefonla) — İstanbulun tevhdi teşkilât nizamnamesi bugün Şûrayi Devlette tetkikatı ikmal edildi. Vekâletin yaptığı şekil üzerinde Şûra mühim tadilât yapmıştır. Nizamnamenin formalitesi hakkında iki madde ilâve etmiştir. Nizamnamenin ismi " İstanbul belediyesi vezaifinin taksimi ve sureti idaresidir. Nizamname yakında Heyeti Vekileye gönderilecektir. 34 maddedir.

Belediye memurları nizamnamesi

Ankara, 28 (Telefonla) — İstanbul belediye memurin nizamnamesinin tetkik Şûra tanzimat dairesince ikmal edilmiş ve heyeti umumiyeye gönderilmiştir.

Edirnede yıkılan camilerin tamiri

Ankara, 28 (Telefonla) — Fırtma dolayısile Edirnedeki camilerde husule gelen tahribat miktarının yüz bin lira olduğu anlaşılmıştır. Evkaf müdüriyeti umumiyesinin İstanbul heyeti fenniyesine verdiği bir emirde tahribat mahalline sür'atle bir mimarın gönderilerek vaziyetin tebit edilmesi bildirilmiştr.

Hayvan sağlık nizamnamesi

Ankara, 28 (Telefonla) — Beşyüz maddelik ve bir çok esasları muhtevi hayvan sağlık nizamnamesi Şûrayi Devlette tetkik edilmektedir. Bu nizamname ancak iki aya kadar ikmal edilecektir.

Traktör tecrübeleri

Ankara, 28 (Telefonla) — Traktör tecrübeleri hazırlıkları bitti. Jüri azaları tecrübelerin programını hazırlamaktadır. Agustosun ikinci günü saat 10 da tecrübelere başlanacaktır.

Demiryolları iç... Iran Japonyadan şi... mendifer mütehassı... istiyor

Ankara, 28 (Telefonla) — Ankaraya gelen bazı haberlere göre İran Hükûmeti ahiren Japonya şimendiferler nezaretine müracaat ederek mütehassıs mendifer mühendisi istemiş... Japonyanın mütehassıs göndereceği haber alınmıştır.

Esterabat, Tahran - Mahmire arasındaki, 1700 kilometrelik İran şimendiferi evvelki... nedenberi ecnebi bir şirket tarafından yapılıyor. Yeni Japon mütehassısları bu ... üzerinde çalışacaklardır.

Yumurta ihracatımı...

Ankara, 28 (Telefonla) — Yumurta ticaretimizin inkişafı maksadile bir yumurta sandıkası teşkili düşünülmektedir. Sandika Nevyork, Londra, Berlin, Bükreş ve Peşte yumurta sindikaları hesapları tetkik edildikten sonra sindika teşkil edilecektir. Sindika teşekkül etmez takdirde harice gönderilecek yumurtalar hükûmetimizce muayyen bir kontrola tabi tutulacak ve ecnası tesbit edildikten sonra sevkedilecektir.

Valilerin tebdili

Ankara, 28 (Telefonla) — Bazı valilerin tebdili hakkında ki kararname imza edildi; bugün Âlî tasdika gönderildi. Meyanda sabık Kütahya valisi Fevzi B. Afyona tayin edilmiştir. Umum jandarma kumandanı Nazmi Beyin şarktaki valilerden birine tayin edileceği söylenmektedir.

Ankarada sıcaklar azaldı

Ankara, 28 (Telefonla) — Bugün Ankarada derecei hararet 32 ye indi. Hararet tebeddül etti.

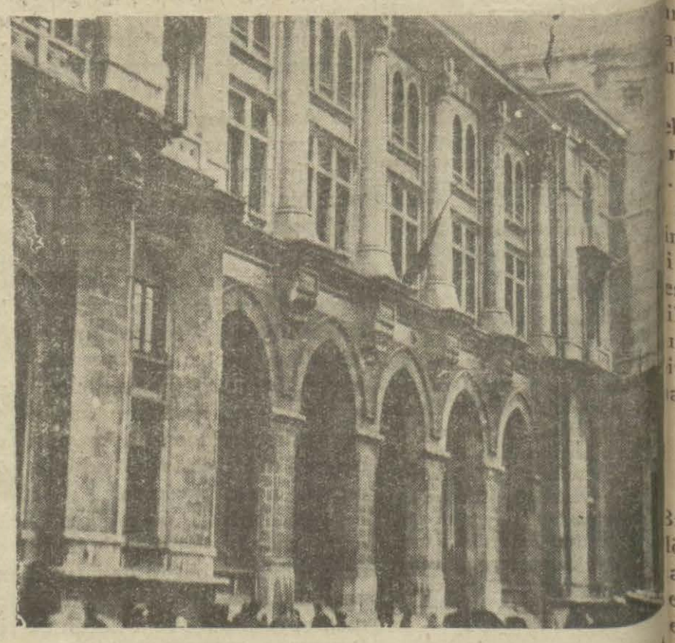

Yeni Posta binası Ziraat Bankasına satılıyor..

Ziraat Bankası Devlet Bankası muhabirliği vazifesini görecektir

Umumî Müdür Şükrü Beyin muhtelif işler hakkında gazetemize beyanatı

Ziraat Bankası umumî müdürü Şükrü B. bankanın İstanbul şubesini teftiş etmek üzere dün şehrimize gelmiştir.

Şükrü B. bir muharririmize demiştir ki:

"— Bankamız, sermayesinin tezyidi üzerine daha ziyade faal bir hale gelmiştir.

Sermaye 100 milyona iblâğ edilecektir. Bu sene bankaya hükûmet tarafından 7 milyon lira verilmiştir.

Bu sene zarfında daha üç milyon lira verilmesi muhtemeldir. Esasen Türkiye Ziraat memleketi olduğundan bankamızın her tarafta yaptığı teşkilât büyük bir ihtiyaca tekabül etmektedir.

Bu teşkilâttan bil'istifade habirlik vazifesini ifa edecektir.

İstanbulda şimdiki binanın bilhassa Devlet Bankası acentalığını deruhte ettikten sonra ihtiyaca kâfi gelemiyeceğinden yeni posta binasının Ziraat Bankasına tahsisi takarrür etmiş ve binanın mübayaasını bankaya devri hususunda esas itibarile mutabık kalınmıştır.

Zaten bu vâsi bina posta idaresi için lüzumundan fazla büyüktür.

Binaenaleyh bunun bankaya tahsisi ve posta idaresi için müsait bir yerde ihtiyaca kifayet edecek vüs'atte bina temini çok muvafıktır.

Telgraf işleri ayrı bir yerde yapılabilir.

Bittabi yeni postane idare...

Edirnede çıkan müthiş kasırganın yaptığı tahribat

ağır kontes!

üzel kontes kuğını sağır edenerden tazminat istemektedir.

r rus kontesinin ağır ezada muhakemesi

Dün Ağırceza mahkemesinbeyaz Ruslardan Madam isminde bir kontesin şayani kat bir davasını rü'yete başmıştır.

Güzel Rus kontesi, Jui Miha Ivana isminde iyi giyinmiş za bir kadındır. Müddei kontes, ağını zedeliyerek sağırlığına ebiyet verdiklerini iddia e - rek, M. Jori Kolaro isminde gömlek mağazası sahibini bunun akrabası M. Greguva lava etmektedir.

Dilber Rus kontesi muhakehuzurunda hâdiseyi şöyle latıyor:

"— M. Kolaro ile eskidenbe konuşuruz. Aramızdan su sız az derecede sıkı bir dostluk rdı. Bu ahbaplık senelerce vam etti. Ve her geçen sene adaki dostluk rabıtasını bir t daha kuvvetlendirdi.. Fa - t nihayet vukua gelen ufak hâdise, aramızdaki dost - rabıtasını bozdu. M. Kolaro ailesinin bana darıldıklarını ttiğim zaman şaştım kaldım. dargınlığa sebep acaba ne - ? Sebebini kendilerine sor - ak istedim. Bir gün evlerine ttim. Kapıyı çaldım. Karşı - a M. Kolaro çıktı. Meseleyi na izah etmelerini söyliye - k içeri girmek istedim. Kola- "hayır!,, diye göğüsledi. Ara ızda kısa bir ağız kavgası ol- . Biraz sonra işe Kolaronun rabası Greguvar karıştı. Niyet ikisi, beni eve girmekten en için kapıyı ittiler. O esna- bir ayağımı eşikten içeri atış bulunuyordum, kapı çarpar rpmaz yere düştüm, kulağımı apıya vurdum. şimdi ağır duyurum.,,

Madam Jui, sağırlığına ebep olan bu iki şahsın tecziye ni istedi ve tazminat talep et- .

aFkat mukabil taraf, konte - in kulağının pek güzel işittiği- i iddia ettiler. Muhakeme, kon esin Tıbbî adlide muayene e- ilerek kulağının işitme hassası ın zail olup olmadığının tes - it edilmesine karar verdi. Mu- akeme eylûle talik olundu.

Mübeccel Hm.

Elyevm şehrimizde bulunan Brezilya fahrî konsolosu kont lö Bau Türkiye güzellik kıralıası Mübeccel Hanıma bir elgraf çekerek muvaffakiyet emenni etmiştir. Kont dö Bau elgrafına şu adresi koymuş - ur:

" Havr limanından 1 ağustos a Brezilyaya müteveccihen ha eket edecek olan Brezilya vaburunda Mis Türkiyeye.,,

Bir fransız grupu maden arıyor

Bir Fransız grupu Karadeniz vilâyetlerinde maden taharri et nektedir. Heyetin en ziyade etkikat yeri, Ordu şehri civanda Bulaman köyüle Boztepe lenilen mevkide heyet taharri yata başlamıştır. Heyet Bula - nan köyünde bakır madenleri bulmuştur.

Ayni grupa mensup bir fen heyeti de şehre beş altı saatlik nesafede bulunana Hapsımana nahiyesine gitmiştir. Bu havali de de zengin bakır madenleri ol duğu söyleniyor.

Ordu şehrine yakın bir iki yer de de simli kurşun madeni oldu ğu anlaşılmaktadır.

Heyetin reisi mühendis M. Corlis şimdiye kadar yapılan tetikkat hakkında gurupa izahat vermek için Parise gitmişdir.

Hazırlık

G.Saray sergisi hazırlıkları devam ediyor.

Sergi 11 ağustosta açılacaktır.

Ağustosun 11 inde Galatasaray salonlarında açılacak olan Millî sanayi birliği sergisi hazırlıkları devam etmektedir.

Sergi heyeti dün de Galatasaray salonunda toplanmış ve serginin devam edeceği müddet zarfında yapılacak işlerle meşgul olmuştur. Sergi devam ettiği müddet zarfında bahçe gazino haline ifrağ edilecek ve bando, cazbant, saz bulunduru lacak, gece sinema gösterile - cektir. Sergi geceleri de saat 1 e kadar açık bulundurulacak tır. Sergiye 120 tanesi İstan - bulda olmak üzere 140 fabrika mız iştirak etmektedir

Bu seneki sergi geçen sene - kinden daha güzel olacaktır. Sergide mal satılmıyacak, fa - kat sipariş kabul edilecektir.

H. Borsası komiseri niçin Ankaraya gitti?

Hayvan borsası komiseri Kemaleddin Bey dün Ankaraya gitmiştir.

Kemaleddin Beyin bu seyahatine sebep hayvan ihracatında görülen bazı müşkülâtın izalesi için İktısat vekâleti nezdinde teşebbüsatta bulunmaktır.

Bundan başka Kemaleddin Bey evvelce Vekâlete İstanbulda etin maliyet fiatine nazaran niçin pahalı satıldığına dair bir rapor vermişti. Bu raporda bir baş hayvanın sürüden ayrılarak kasap dükkânında satılmıcaya kadar geçirdiği safahat teşhir edilmekte ve fuzulî para verilerek etin pahalılaştığı gösterilmektedir.

Raporda bilhassa Şehremaneti etin pahalı satılmasında âmil olarak gösterilmektedir.

Vekâlet Kemaleddin Beyden bu hususta daha fazla malûmat istemiştir.

Kemaleddin B. şunları söylemiştir:

— İstanbula koyun muvaridatı azaldığından fiatleri yükselmiştir.

Buna İzmir ve Konya havalisinin koyunları ve vaktinden evel gönderilmesi ve Erzurum koyunlarının sevkine henüz başlanmaması sebep olmuştur. Bu sene hayvanat ihracatımız da ehemmiyetlidir. Bu da fiatler üzerine tesir etmiştir.

Maamafih on beş güne kadar Erzurumdan mal gelmeğe başlayacak ve et çok ucuzlayacaktır.

Trakya arpası

Bu sene Trakya'da arpa mebzul olduğu halde zahire borsasına hemen hiç Trakya arpası gelmemektedir.

Bize verilen malûmata nazaran buna sebep şehrimizde arpa fiatlerinin çok düşük olması ve buradaki fiatlerin maliyet fiatini bile korumamasıdır.

Balkan ziraat bloku

Aldığımız malûmata nazaran gelecek ay Romanya'da bir ziraî konferans toplanacaktır. Konferansa Romanya, Macaristan ve Yugoslavya murahhasları iştirak edecektir.

Bu konferansın istihdaf ettiği gaye Balkanlarda bir ziraî blok vücude getirmektir.

Borsada fiatler

Dün borsada İngiliz lirası 1033 kuruşta açılmış ve bir aralık 1034 kuruş otuz paraya kadar yükseldikten sonra 1033 kuruş on parada kapanmıştır.

Liret 8,98, Altın 915 kuruştan muamele görmüştür.

Kambiyo borsası

Isterlin	1033 —,25	Leva	64 —,85
Dolar	0,47 15,00	Siling	3 33,50
Frank	11 97,00	Mark	1 97,25
Liret	8 90,25	Lev	79 20,00
Drahmi	36 —,40	Dinar	26 —,65
Frank	2 42 ,75	Koron	18 87 —

At yarışları

Cuma günü Veli efendide başlıyor

Ilk yarışa yirmi at iştirak edecektir

Reisicümhur Hz.nin himayesinde ve Başvekil İsmet Ps. nın riyasetinde İstanbulda yapılacak At yarışları 1 ağustos cuma günü Veliefendi çayırında yapılacaktır. Koşu için tren ve kamyonlar temin edilmiştir.

Koşuya 20 at iştirak edecektir. Yalnız prens Halim Beyin Rüchan ismindeki meşhur atın ayağı sakat olduğu için koşuya iştirak edemiyecektir.

26 aygır Fransadan dün geldi

Islah ve yarış, encümeni âlisi tarafından âyet için Fransadan mübayaa edilen aygırların 26 sı dün şehrimize gelmiş ve Vilâyet baytar müdiriyetince Dolma bahçedeki has ahırlara yerleştirilmiştir.

Dişciler arasındaki ihtilâf

Etıbba odası heyeti idaresi çarşamba günü sabahleyin içtima ederek diş tabipleri ile dişçiler arasındaki dedikoduyu mucip olan meseleye vazıyet ederek divanı haysiyete tevdi edileceği haber alınmıştır.

Polenezyolu

Beykoz-Polenez şosesi tamir olundu.

Polenez köyüne otomobille 35 dakikada gidilebilecektir

İstanbulun yakınında güzel bir sayfiye mahalli olan Polonez köyü yolunun bozuk olmasından dolayı gitmek çok müşkülâtlı oluyordu. Paşabahçe'den Poloneze yeni bir şosenın yapılması Vilâyet umumi meclisinde de münakaşa edilmiş ve yeni yol programına da konulmuştu. Bu yol ileride yapılacaktır.

Bununla beraber Beykoz kaymakamlığı tarafından civar köylüler vasıtasile Beykozdan Poleneze giden şose tamir ettirilmiş ve otomobil ve arabalar ârızasız bir surette işlemeğe başlamıştır.

Bu yoldan Poloneze 35-40 dakikada gidilmektedir. 4 kişilik bir otomobil 10 liraya gidip gelmektedir. Yalnız gitme için 6 lira alınmaktadır.

Yunanlı mühtedi kız

Yunan tabiiyetinde olan bir kız Müftiliğe müracaat ederek müslüman olmuştur. Bu kız dün Vilâyete müracaat ile 18 senedenberi İstanbul'da oturduğunu söyliyerek Türk tabiiyetine girmek için istida vermiştir.

Malûl gazilere paralar nasıl tevzi olunacak?

Maliye Vekâleti tevziatın sureti icrası hakkında bir tamim gönderdi.

Malûl gazilerin Bankadaki beyiye hasılatından elde edilen 500,000 lira ile malûl gaziler pazarının tasfiyesi neticesinde hâsıl olan paranın kendilerine tevzii hususunda Maliye Vekâleti şu tebliği göndermiştir:

"1485 numaralı kanun mucibince malûl gazilerle yetimlerine ve şehit yetimlerine tevzi ve ita olunacak tütün bey'iye resminden merkez vilâyetile mülhakatta tevzi olunacak mebaliğin Ziraat Banka şube ve sandıklarına itası Ziraat Bank müdüriyeti umumiyesine tebliğ edilmiştir. Malûllerin, malûl ve şehit yetimlerinin isim ve künyelerini mübeyyin askerlik şubelerince üç nüsha tanzim olunan cetveller kolordularca badettasdik bir nüshası şubeye iade ve bir nüshai musaddakası da o şubenin merbut bulunduğu mal müdürlüğüne gönderilmiş ve bu veçhile her kazada tevzii icap eden mebaliğ miktarı tahakkuk ettirilmekle beraber bu paranın ne miktarı halen hayatta bulunan malûllere ve ne miktarı şehitlere ve ne miktarı da vefat etmiş malûllere ait olduğu yekûn itibarile kaza hanei mahsuslarında gösterilmiş olduğu Müdafaai Milliye vekâletinde varit olan tezkerede bildirilmiştir. Binaenaleyh meblâğı mezkûr atide münderiç nisbet dairesinde tevzi olunacaktır.

(Malûllerin derecesine göre alacakları para)

	L.	Kş.	L.	Kş.
1— Malûliyet derecesi				
Birinci derece	446	66	223	33
İkinci „	402		178	66
Üçüncü	312	88	134	
Dördüncü „	268		89	33
Beşinci „	223	33	44	66
Altıncı „	178	66	44	66

2 — 20 Mayıs 333 ten itibaren vefat eden malûllerin derecelerine nazaran.

(Vefat eden malûllerin yetimlerine derecelerine göre verilecek para)

Malûliyet derecesi	Zabit yetimlerine Lira	Nefer yetimlerine Lira
Birinci derece	320	160
İkinci „	288	128
Üçüncü „	224	96
Dördüncü „	192	64
Beşinci „	160	32
Altıncı „	128	32

3 — Şehit yetimleri de zabit ve nefer olmak üzre mütesaviyen 11 lira alacaklardır.

İstanbul dahilinde bulunan malûller mukaddema malûl gaziler cemiyetinden borç aldıkları paraları henüz ödememişlerdir. Binaenaleyh tevziat esnasında borçlu olan malûllerin borçlarının tevkifi lâzimeden bulunduğundan bu kabîl borçlu olan malûlinin isimlerile borçlu oldukları miktar hakkında mensup oldukları askerlik şubelerine ve mal sandıklarına birer cetvel gönderilmesi için İstanbuldaki eski hesapları ayıklama heyeti reisliğine emir verildiğinden İstanbul dahili mal sandıklarına verilmiş olan cetvel mubince borçlu olanlarının borçlarının tevkifi ve bu suretle toplanacak paranın heyeti umumiye hahının ziyaı hukukuna mahal gaziler hesabı carisine kayıt edilmek üzre tevdiine ve alınacak makbuz ile bu hususa ait cetvelin eski hesaplar ayıklama heyeti riyasetine irsaline tevziatta bir gûna yanlışlığa ve eshabının ziyaıhukukuna mahal kalmamak üzre kazalarla kaymakam ve vilâyet merkezlerinde tahrirat müdürlerinin riyaseti altında mal müdürü ve askerlik şubesi reisinden mürekkep bir komisyon teşkilile bu komisyon tarafından tevdiatın icrası ve verilecek paranın maaş resmi senetlerine işaret olunarak komisyon reisi tarafından taktim olunması selâmeti muamele noktai nazarından muvafık görülmüş olmakla olveçhile ifayi muameleye himemi aliyeleri rica olunur."

Malûllerin paraası

Malûllere para tevzi edecek komisyon ikinci içtimamı perşembe günü yapacaktır.

S. Bankası

Fabrikatörler nekadar hisse alacaklar?

Bir fransız grupu da bu işle alâkadardır

Teşkili takarrür eden Sanayi Bankası etrafında hazırlıklar devam etmektedir.

Fabrikatörler bankanın tesis sermayesi olan ve müessisler tarafından konulan 250 bin liradan başka 750,000 liralık hisse alacaklarını. Sanayi birliğine bildirmişlerdir.

Diğer taraftan bu teşebbüsü duyan bir Fransız sermayedar grupu da bankaya nısıf sermaye ile iştirak için bir teklifte bulunmuştur.

Dün bu grupun murahhasları Sanayi birliğine gelerek müzakeratta bulunmuşlardır.

Vali becayişleri

Tevfik Hadi Bey E. U. Müdürü oldu

Dahiliye heyeti teftişiye reisi Mustafa Arif Bey Kırklareli valiliğine, Dahiliye baş müfettişi Sabri B. heyeti teftişiye riyasetine, Kırklareli valisi Durmuş Bey İspartaya, emniyeti umumiye müdürü Rifat Bey Tekirdağı valiliğine, Mardin valisi Tevfik Hadi B. emniyeti umumiye müdürlüğüne, Gazi Ayıntap valisi Talât Bey, Rize valiliğine, Nüfus müdürü umumisi Ali Server Bey Mülkiye müfettişliğine, Zonguldak valisi Akif Bey nüfus müdürlüğüne tayin edilmişlerdir.

Umum jandarma kumandanı Nazmi Beyin Gazi Ayıntaba tayini ile yerine Konyada kolordu kumandanı, sabık büyük erkânı harbiye ikinci reisi Kâzım Paşanın tayini muhtemeldir.

Zabitanın terfi listesi hazırlanıyor

Millî Müdafaa vekâletince ordu zabitanının bu seneki terfi listesi hazırlanıyor.

Âlî askerî Şurası bu hususta ki tetkikatını bitirimiştir.

Liste 30 ağustosa ordulara tebliğ edilecektir.

Mübadele işleri

Muhtelit mübadele komisyonunda dün ehemmiyetli bir faaliyet olmamış, yalnız öğleden sonra gayri mübadiller cemiyeti reisi Hüseyin Beyle reisi sanisi Celâl Bey öğleden sonra ikinci murahhas Nebil Beyi ziyaret etmişler, uzun müddet görüşerek gayri mübadiller meselesi hakkında bazı kararlar vermişlerdir.

Emlâk Bankası U. müdürü

Emlâk ve Eytam Bankası umumî müdürü Hakkı Saffet B. dün Ankaradan gelmiştir.

Hakkı Saffet B. demiştir ki:

"— Bankamıza İstanbulun en büyük binası karşılık gösterilerek (500,000) liralık bir istikraz akti için vâki olan müracaatı tetkik ettik.

Fakat şeraiti muvafık görmediğimiz için bu işi yapmaktan vaz geçtik.,,

Eksik dirhem kullananlar

Pazar yerlerinde öteberi satan bazı esnafın eksik dirhem kullanmakta oldukları hakkında şikâyetlerin son günlerde çoğalmış olmasından Emanet bu hususta zabıtai belediye memurlarına şiddetli emir vererek takibatta bulunmasını bildirmiştir.

Teşekkür

Babamın vuku irtihali münasebetile gerek cenaze merasimine bizzat iştirak eden, gerek muhtelif suretlerle beni ve ailemiz efradını taziye ve elemimizi tahfif lûtfunda bulunan dostlarımıza samimî minnettarlık ve şükranlarımızı arzederiz.

Etem İzzet

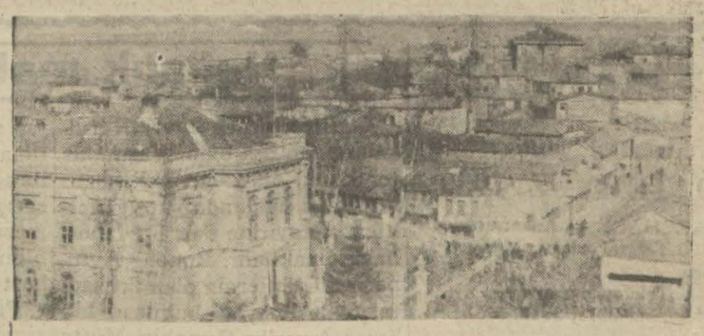

Edirneyi altüst eden kasırga tafsilâtı..

Şehirde bütün cam ve çerçeveler kırılmış. ağaçlar sökülmüş, şehir karanlıkta kalmıştır

Camilerin kurşunları alemleri uçmuştur. Lehülhamt nüfusça zayiat olmamıştır.

Edirnede 26 temmuz gecesi dolu ile karışık bir kasırga çıkarak şehirde ve civarda bir çok tahribat yaptığını, bir çok camilerin minare alemleri ve şerifeleri uçtuğunu dün telgraf hâvadisi olarak yazmıştık. Bu semavî afet hakkında gelen mütemmim malûmata göre 26 temmuz günü saat on dokuzda garp istikametinden gayet şiddetli bir rüzgâr esmeğe başlamış ve az bir zaman sonra misli görülmemiş bir kasırgaya inkılâp emiş ve etraftan kulakları tırmalıyan bir uğultu gelmeğe başlamış, ortalık kapkaranlık olmuş ve tam o sırada da ceviz cesametinde bir dolu yağmağa başlamıştır. Dolu ile kasırga tam 36 dakika sürmüştür.

Kasırganın tahribatı

Bu, afet neticesinde Edirnedeki bütün binaların camları kırılmış, dükkânların kepenkleri kopmuş, ağaçlar köklerinden sökülmüş, camilerin minareleri hasarata uğramış, alemleri, kubbelerin kurşunları uçmuştur.

Edirne şehrinin telgraf ve telefon elektrik hatları bozulduğu cihetle şehir karanlıkta kalmıştır.

Hükûmet, adliye, polis, jandarma dairelerinin bütün cam ve çerçeveleri kırıldığı cihetle bütün evrak ve defterler, kasırgadan altüst olmuş, hatta bir kısmı bile sokaklara kadar uçmuştur.

Bazı mahalleleri sel bastı

Saraçhane köprüsü, İmaret, Kirişhane, Adaiçi ve Saray içini kâmilen sel kaplamıştır. Hamanlar su altında kaldı. Öküzler ve inekler kapılıp gitmiştir. Rençberin vaziyeti fenadır. Bora ve dolu mahsulü berbat etmiştir.

Şehrin en ziyade felâkete uğrıyan yerleri Kıyık, Kuşane ve İmarethane taraflarıdır. Buraları zaten şehrin fakir kısımları olduğu için evlerin çoğu harap olmuştur.

Zayiat miktarı yüz binlerce lirayı geçmiştir.

Müteahhit Kasım Efendinin arabası hayvanlarile havaya uçmuş 15 yaşlarında iki çocuk üzerlerine düşen büyük bir taşla parça parça olmuşlardır.

Camilerdeki hasarat

Sultan Selim camiinin dört minaresinin külâhları, üç şerefeli camiinde üç mınaresinin de külâhları düşmüştür. Camiin kubbesi düşen külâhtan delinmiş harap olmuştur. Eski camiin de bir minaresinin külâhı düşmüştür.

Bir araba üç şerefeli camiinin yanından geçerken minarenin külâhı beygirlere isabet ederek ikisini de öldürmüştür. Arabacı, hafif surette yaralanmış, içerdeki aileye bir şey olmamıştır.

Abacılar basındaki nokta barakası rüzgârdan karşıya fırlamıştır. Polise zarar olmamıştır. Diğer camilerin minarelerin küllahları düşmüş ve kubbe kurşunları uçmuştur. İnsanca telefat yoktur, yalnız istasyon yolunda ve saray içinde ki eski büyük ağaçların çoğu yıkılmıştır.

Karaağaç ve Kapıkale taraflarında hasar yoktur, buna mukabil Karayusuf, Musul Beyli, Ortakçı köyleri zarar gören mıntaka dahilindedir,

Edirneni garp cihetinde bulunan yerlerindeki mahsul kâmilen mahvolmuştur. Ayni cihette bulunan köylerin çoğunda zarar vardır.

Edirne şehrinin manzarası

Edirne şehri kepenksiz dükkânları, camsız evleri ve sokaklarda boylu boyuna yatan ağaçları ile zelzele geçirmiş bir belde manzarasını arzetmektedir.

Bereket versin bu afet geç vakit sokakların tenha olduğu bir zamanda vukua geldiği için yukarda yazdığımız gibi nüfusça zaiyat olmamıştır,yalnız dolunun tesiri ile vücutlerinin muhtelif yerlerinden berelenenlere tesadüf edilmektedir. Vak'a esnasında ailesi ile birlikte şehir haricinde bulunmakta olan tahsildar Emin Efendi bu meyandadır ve tedavi altına alınmıştır.

Poliste

Bir cinayet

Abdülkadiri niçin vurmuş?

Küçük Pazarda Hacı kadın caddesinde Hasan Efendinin gazoz fabrikasında çırak 20 yaşlarında Mustafa ile ayni caddede 68 numaralı dükkânda 19 yaşında manav Abdülkadir sırmak meselesinden dolayı evvelki gece manav abdülkadiri hamil olduğu bıçakla karnından yaralıyarak bağırsaklarını dışarıya çıkarmak suretile ağır surette yaralamış, ve carih firar etmiş mecruhta Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Mecruh Abdülkadir

Bir kayık battı

Son fırtınalardan bazı deniz kazaları olmuştur. Bir kayık Şileden kömür yklü olarak limanımıza gelirken fırtınaya tutulmuş ve Geları mevkiinde batmış ve iki kişi boğulmuştur.

Dalgalar arasında kalan kız

Geçenki fırtınada da Küçükçekmecede bir bahçıvanın kız kayıkla gezmeğe çıkmıştır. Bu esnada da bora çıkmış ve sandalısürükleyip götürmüştür.

Kayık içinde dalgalar arasında ölümle pençeleşen kızdan günlerce haber alınamamıştır Dalga ve sular kayıgı Müdanya ya kadar sürüklemiştir. Kız hayatta olarak oraya çıkmış ve bu raya getirilmiştir.

6 kişi denizde

Çengelköyde bağçıvan Koco, Yani ve akrabasından 4 kadın, Çengelköy sahilinde sandalla gezerken, civardan geçen vapurun dalgasile sandal devrilmis. hepsi denize düşmüşlerse de kurtarılmıslardır.

Bıçakla cerh

Ayasofyada Dizdarive mahallesinde oturan Ali Remziyi Necip isminde biri bıcakla cerh edip firar eylemiştir. Necip polisce aranmaktadır.

Fikir, Mizah, Edebiyat, San'at

Milliyet

Asrın umdesi "*Milliyet*" tir

29 TEMMUZ 1930

İDAREHANE — Ankara caddesi No: 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul.

Telefon numaraları: İstanbul 3911, 3912, 3913

ABONE ÜCRETLERİ

	Türkiye için	Hariç için
3 aylığı	400 kuruş	800 kuruş
6 „	750 „	1400 „
12 „	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nushalar 10 kuruş tur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdüriyete müracaat edilir.

Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Bugünkü hava

Dün hararet en çok 29 en az 23 derece idi. Bugün hava açık olacak ve rüzgâr poyraz esecektir.

FELEK

Mukabele!

Bir mahkemede dava rü'yet ediliyor: Ceza davası. Davacı şişman ablak yüzlü, kırmızı renkli birisi.. Maznun da genç bir hanım..

Davanın esası şudur:

Bu hanım o şişman beye tokat atmış... Bey de âlemin içinde yediği bu şamarın acısını mahkemede çıkarmak istiyor:

Maznuna soruyorlar:

— Baksanıza hanım! Siz bu efendiye bir tokat atmışsınız.. Hakkınızda davacıdır. Ne diyeceksiniz?..

—Evet efendim kendisine bir tokat attım!..

— Neden?.

— Çünkü vapurdan çıkarken arkamdan geliyordu belimin alt tarafına vurdu, ben de mukabele ettim. Eğer itiraf etmezse hem isbat edeceğim, hem de ben de davacı olacağım.

Davacıya soruyorlar:

— Bu sözlere ne diyeceksiniz?.

— Efendim farzedelim ki, ben böyle bir şey yapmış olayım. Suratıma şamar atmak "mukabele bilmisil,, olur mu? O da benim vurduğum yere vuraydı.

Maznun:

— Efendim! Bu bir telâkki meselesidir.

Mahkeme mukabele sebebile davanın sukutuna karar veriyor.

Neden çoğalıyor?.

Bir ayda 20 kişi intihar etmiş. Az değil. Ekseriyet te kadınlarda. Hemen Allah cümleyi korusun!.

İntiharın bu kadar çoğalmasına sebep sıcaklarmış!.. Âlâ bu da bir fikirdir. Lâkin bu müşahedeyi yapan bir doktor değil, zabıtadır..

Pek âlâ madem her şeyin neden arttığını keşfediyor.. Acaba yankesicilik neden artıyor?.

FELEK

Haftalık malî icmal

İngilterenin en kuvvetli bankalarından biri olan Westminister Bank, dünyanın hali hazırı iktısadîsi hakkında yaptığı tetkikat netayicine dair bir rapor hazırlamaktadır. Bunda, Avrupada hükümferma olan iktısadî tazyikin nihayet bulması, bilhassa Amerika Cemahiri Mütte hidesinde ticarî faaliyetin yeniden başlamasına bağlı gösterilmekte imiş. İşsizler adedinin Amerikada çoğalmasına rağmen, Mayıs ayı zarfında büyük ticarethanelerin yaptıkları satış muamelâtının ehemmiyeti, biraz ümit verir gibi görülmekte iken, son gelen malûmata nazaran, 1930 Haziranı zarfında bu satışlar geçen senenin ayni ayına kıyasen yüzde 9 noksan zuhûr etmiş ve ayni ay zarfında ki iflâslar adedi de şimdiye kadar hiç görülmiyen bir raddeye yükselmiştir.

Bir taraftan bunlar, diğer taraftan da ziraatin geçirmekte olduğu müşkülât, Amerika ve dolayısile Avrupa buhranının pek yakında bitmiyeceği kanaatini vermektedir.

Memleketimiz dünya krizinden müteessir olmakla beraber vaziyeti iktısadîyemiz nisbeten iyidir. Bu seneki mahsulâtı arziyemiz hem bol hem de cins itibarile mükemmeldir. Söylendiğine göre yalnız fındık mahsulü memleketimize iki milyon isterlin temin edebilecektir ki bu halin kambiyomuz fiatine mühim tesir yapacağında şüphe yoktur.

İhracaat mevsimi daha başlamadı. Geçen ve bahusus daha evvelki senelerde bu aylar zarfında İzmirden ihracaat mallarına mahsuben İstanbul piyasasında alivre isterlin satışları yapılırdı. İspekülâsyon da açıktan satış yapar, isterlinin sukutuna sebep olurdu. Hali hazırda ihracattan mütevellit kambiyo satışları için kambiyo kararnamesinde bazı tahdidat mevcut olduğu için bu gibi satışlar serbest surette yapılamamaktadır.

Piyasamızın döviz ihtiyacı şimdilik afyon, tiftik ve tütün satışlarından mütevellit kambiyo ile temin edilmektedir. Talep arzdan fazla olduğu takdirde Bankalar konsorsiyomu farkı vererek isterlinin yükselmesine mâni olmaktadır. Konsorsiyom bidayeti teşekkülünden şimdiye kadar yaptığı muamelâttan takriben 250,000 isterlin alacaklıdır.

Son hafta zarfında isterlin 1033 ile 1035 arasında temevvüç etti, ve bilhassa Banka Komerçiyale İtalyana tarafından mühim satışlar yapıldı.

Esham ve tahvilât

Esham ve tahvilât alım ve satımının serbestisi hakkındaki tahdidat 2 numaralı kararname ile külliyen refedilmiş olmasına rağmen piyasada işler pek durgundur. Hali hazır fiatlerine nazaran yüzde on ile on beş miktarında temettü temin eden bazı Millî Banka ve yerli sanayi kâğıtlarımız var iken büyük küçük tasarruf sahibi ve sermaye darlarımızın tereddüt ve lâkaydi göstermeleri hiç bir suretle kabili izah değildir. Avrupada ayni derecede sağlamlığı haiz kâğıtlar ancak yüzde 4 ilâ 5 getirdikleri halde, halk bunlara büyük bir rağbet gösterir.

Piyasamızdaki bazı eshamın bundan evvelki en yüksek fiatlerile şimdiki fiatleri, bir de mukayeseye esas olmak üzere 1929 senesi temettülerini berveçhizir dercediyoruz.

Nev'i	En yüksek fiat	bu günkü fiatı	1929 temettüü
İş Bankası	14 lira	9,70 lira	120 kuruş
Tramvay aksiyonu	110 „	58 „	325 „
Terkos	60 „	29 „	250 „
Arslan Çimento	35 „	25 „	327 „
Telfon	35 „	24 „	180 „

Düyunu muvahhide tahvillerî hükûmetle hâmiller arasında ki malûm ihtilâfa binaen düşük vaziyetini muhafaza etmektedir. Son muamele 110 kuruş üzerine yapılmıştır.

İstikrazı Dahili rağbettedir. 98¼ ya alıcı vardır. Osmanlı Bankası Nisan 1930 da başladığı "raşa,, yı, aradığı 97 1/2 fiatine satıcı bulunmadığı için, henüz ikmal edememiştir.

Borsa haricinde muamele gören Mısır Kredi Fonsiye kâğıtları da düşkündür:

1886 tertibi 162 lira

1903 tertibi 112 lira

1911 tertibi 109 lira civârındadır.

Ticareti bahriye mektebinde inşaat münakasası

Mektep binası dahilinde yapılacak tamirat ve tadilât ile kayıkhane inşası 7-8-930 perşembe günü saat on dörtte ihalesi icra edilmek üzere kapalı zarf usulile ayrı ayrı münakasaya vaz olunmuştur. Taliplerin şeraiti anlamak üzere Ortaköyde kâin mektep müdürlüğüne ve münakasaya iştirak edeceklerin de kanunu mahsusunda tarif edilen sekilde ihzar edilmiş teklif mektuplarını ve ehliyet fenniye ve maliyelerini müşir vesaiki ve İstanbul iktısadî müessseseler muhasebeciliğine tevdi edecekleri teminatı muvakkate makbuzunu hamilen yevm ve saati mezkûrda mektepte müteşekkil komisyonu mahsusuna müracaatları.

Hikâye

Sinema yıldızının nasihatı

—Fransızcadan—

Yeni yetişen bir çocuktu. On yedi on sekiz yaşında idi. Bu yaşta sevmek çok kere tehlikelidir. Hele sevilen kadın, böyle yeni yetişen bir gencin kalbile oynıyacak kadar kalpsiz olursa...

Bu genç te böyle bir bedbahtlığa uğramıştı. Tecrübesiz, genç kalbi bir sinema yıldızını sevdi. Ümitsizlik içinde öyle dakikalar geçirdi ki gâh gidip bu sadakatinden şüphe ettiği bu genç ve güzel yıldızı öldürmek istiyor, gâh da kalbinin elemini büsbütün dindirmek için kendini vurmağı düşünüyordu.

Genç kadın bu çocuğu beğenmiş, ona cesaret vermişti. Sinema yıldızı bir çok sahnelerde genci de kabul ederek kendisine rol verirdi. Bu tecrübesiz gencin aşkını bir kat daha şiddetlendirdi. Genç yıldız türlü türlü kıyafetlere giriyordu. Gâh zengin bir milyonerin vefasız karısı oluyor, koçasının intikamından kurtulmak için âşıkile birlikte kaçıyor, gâh Hindistanın muhteşem mahracalarından biri tarafından çıldırasıya sevilerek Hindin meçhul köşelerine götürülüyor, altınlara, elmaslara garkediliyordu.

Fakat yârı çıplak bir halde sokaklarda dilendiği de oluyordu. Genç, sahnede çok muvaffak olmuş güzel bir kadın daha ne kadar büyük roller yaparsa bunların hepsini yapıyor, türlü türlü kıyafetlere girdikçe de gencin muhabbetini bir kat daha alıyordu.

Kadının şen, serbest zamanları vardı. Genç çocuk böyle zamanlarda ona daha ziyade yaklaşmak istediği zaman onun merhamet ve istihfaf karışık bir sesle:

— Uslu dur, yaramazlık etme!.. deyişi bu tecrübesiz çocuğun büsbütün cesaretini, ümidini kırardı.

Ona karşı daima masum ve temiz kalan bir kadın olarak görünmek arzusu genç yıldızın pek hoşlandığı bir roldü. O kadar ki buna çılgın bir âşık olan çocuk ta inanmıştı.

Sinema yıldızı ona:

— Benim bu hayata katlanışım hep san'at aşkı içindir. Sonra da pek iyi takdir edersin ki geçinmek lâzım.

Fakat, bilmiş ol ki ben hem bu hayatta devam ederim, hem de tam mânasile temiz bir kadın... Bir gün bilhassa namuskârlığı ile beni cezbedecek bir erkek bulunca ona varacağım.

Ah, bu erkek, bu mes'ut insan kim olacaktı?..

Çılgın çocuk hemen:

— Bu aradığınız erkek ben olacağım değil mi?.. Demek ister gibi ona bakar, fakat bu suali sormağa cesaret edemezdi.

Fakat bereket versin sinema yıldızı bunu anlar ve ilâve ederdi:

— Kimbilir, belki, o erkek bugün karşıma çıkmıştır. Fakat daha beklemek hayatı anlamak lâzımdır!.. derdi.

Bu kaç kere söylenmiş, kaç kere tekrar edilmişti!.. Her defasında genç âşık sevgilisinin ciddiyetinden, kendisini sevdiğinden bir kat daha emin oluyordu.

Bir gün yıldızın yanında o zamana kadar tesadüf etmediği esmer, yaşlı bir adam gördü. Fakat genç kadın kendisine:

— Kıskanma, sonra anlatırım!.. der gibi baktı. Genç âşık bekledi. Fakat esmer, zaif ve yaşlı adam bir türlü gitmiyordu.

Nihayet gittikten sonra yıldız anlattı:

— Bir sinema sermayedarı... Benimle bir mukavele yapmak istiyor.

Sonra bir çok izahat verdi. Fazla kazanç, bol rahat... Her şey mükemmel... Genç çocuk buna müdahale edemedi. Çünkü para, kazanç mevzu bahsoluyordu.

Fakat aradan bir hafta geçmişti ki şöyle bir mektup aldı:

Yavrum,

Şimdiye kadar hakikati sana söylemeğe cesaret edemedim. Fakat ben seni burada bırakmak mecburiyetinde kaldım. Cenubî Amerikalı bir zengin benimle izdivaç etmek istedi. Kendisi ne genç, ne de güzel.. Esmer, zaif, kuru ve yaşlı bir adam. Fakat milyonları var.

Bunu reddedemezdim. Nereye gideceğimi söylemeğe lüzum görmüyorum.

Beni unutabilirsin... Sana bu müsaadeyi veriyorum. Beni affet... Ve bundan sonra şiddetle hiç bir kadını sevme!...

Borsa mübayaacıları cemiyet yapıyor

Ticaret borsasındaki mübayaacılar kendi aralarında bir cemiyet teşkiline teşebbüs etmişlerdir. Mübayaacılar cemiyetinin gayesi mübayaacılar arasında meslekî birlik tesis etmektir.

Mekteplilerr Müsabakası

Sıvas hattı

63 üncü haftanın 3 üncülüğünü Darüşşafaka lisesinden 206 Muhterem Bey kazanmıştır. Yazısı şudur:

Haftanın en mühim haberini; Demiryolları siyasetinde kazandığımız yeni zafer teşkil eder.

Şarka giden demiryolu inşaatı Sıvasa vâsıl olmuştur. Vatanın kan damarları mesabesinde olan demiryollarının çoğalması memleket için bir çok noktalardan büyük faideler temin edecegine şüphe yoktur. Vesaiti nakliyesi mükemmel olan bir memlekette refah var demektir. Demiryolunun uzandığı yerler mâmur oluyor. Eskiden mahsulünü mükemmel vesaiti nakliyenin ademi mevcudiyetinden, belki çürümeğe bırakan halk bugün bu nimet sayesinde arzu ettiğini her hangi bir yere zahmetsizce ve seri olarak gönderebilecek. Bu suretle demiryolu toprak olmağa mahkûm bir sermayeyi altın yapacak kadar feyizli bir faide temin ediyor demektir. Cümhuriyet hükûmetinin belli başlı prensiplerinden biri de, memleketin en hücra köşelerine kadar demiryolu uzatmak; memleketin bir kısmının mahrum olduğu vesaiti nakliye ihtiyacını en asrî bir şekilde tatmin etmektir. Gönül arzu eder ki bu tahayyül yakın bir zaman da hakikat olsun.

Bugünkü Alman

Baş makaleden mahal... mek gibi esaslı iki büyük mes... karşılaşmış bulunuyordu. Hü... bu mes'elelerin halli için tek ... bulunduğuna kanidir: O da ... memurlar da dahil olduğu hal... tün Almanların yeni fedakâr... dahil edilmesidir. Böyle bir te... meclise gelen hükûmet, muhte... kaların muhalefetine uğradı ve ... yette kaldı. O vakit Başvekil, ... lâtı Esasiye Kanununun 48 inci ... desinin Reisicümhura verdiği ... yetten istifade etti ve meclisi ...

İşte Alman milleti eylûlün ... cü günü yeniden reyini verme... vet edilmiş bulunuyor. Alman... bu tarihte vereceği rey ve karar... nız memleketin mali siyaseti ço... den değil, fakat bilhassa, hariç... sette takip edeceği istikamet ... nazarından da pek ziyade ehem... ti haiz olacaktır.

Siirt meb... MAHM...

Hazin bir ölüm

Muharrir arkadaşlarımız... Kemalettin Şükrü Bey dün... ha henüz iki yaşında olan se... li kızı (Ümit)i kaybetmiş... yavrucak Merkez Efendi ... zarlığına defnedilmiştir.

Arkadaşımızın candan de... duğu bu acıya iştirak eder ve ... çüçük yavru toprakta yatan ... baba ve anasına uzun sahı... ömürler dileriz.

"Milliyet" in eğlenceleri

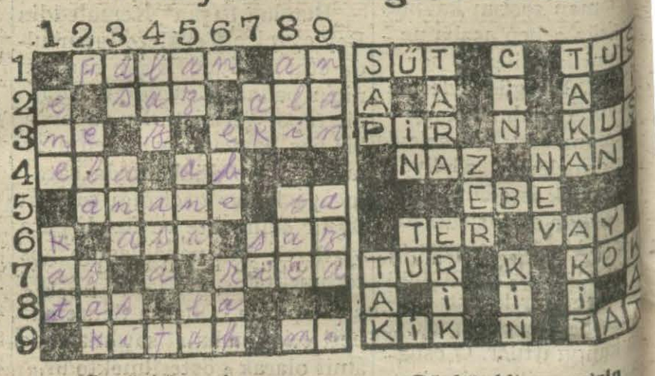

Bugünkü yeni bilmecemiz

Dünkü bilmecemizin halledilmiş şekli

SOLDAN SAĞA:

1 — Filânın arkadaşı (5). Zaman (2).
2 — Çalğı (3). İyi (3).
3 — İstifham (2). Buğday tarlası (4)
4 — Bir göz rengi (3). Su (2).
5 — Eskiden kalma âdet (5). Uzak nidası (2).
6 — İsyan eden (3). Çalğı (3).
7 — İdam et (2). İstirham (4).
8 — Kâse (3). Nota (2).
9 — Yazılı sahifelerin bir araya gelmesi (5). Nota (2).

AŞAĞI

1 — Ben (3). Tabaka (3).
2 — Bir göz rengi (3). Baca...
3 — İdam et (2). Valde (3). (2).
4 — Trabzonlu (3). Sopa (3) — Çok değil (2). Apansız ... Nota (2).
6 — Doğurtan (3). Allah ...
7 — Beyaz (2). Nota (2).
8 — Bir erkek ismi (3). Hü... dar şapkası (3).
9 — Ekmek (3). Uzvun cem...

İttihadı Millî

Türk sigorta şirketi

Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz. Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir

Merkezi İdaresi: Galatada Ünyon Hanındadır

Acentesi bulunmayan şehirlerde acenta ...

Telefon: Beyoğlu - 2003

"Milliyet,, in edebî romanı : 32

BAHÇEMDE BİR GÜL AÇTI

Mahmut Yesari

O, yalnız burnunun ucuna konacak sinekleri avlamağa razı olmuş yorgun, yaşlı köpekler gibi idi. Onun en büyük mehareti, gözlerini kapıyarak, kulaklarını düşürerek, dalgın uyuyor görünmekte idi. Ürkütmemek, ... o u, ... hissini vermek şarttı.

Rasih Nevres, iki ihtiyarın tutmak istediği iki ayrı yolu görüyordu.

Fakat ikisinin de sendelemeden, hatta düşmeden yürüyebilecekleri çok şüpheli idi.

Acaba, hangisi daha ümit bekliyordu. Nevres Vacit, romanı ile bir hak kazandığına emindi, ümitlenebilirdi? Lâkin Hürrem Hakkı?

Zarafeti ile Belmayı, "epate,, ettiğine, edeceğine kanidi. Demek ki o da ümitlenebilirdi, onun da ümide düşmek hakkı idi!

Rasih Nevres, Belmanın biraz evvel söylediklerini düşündükçe, babasile amcasına ne derece acımak lâzım geldiğini şaşırıyordu. Hatta acımak da kâfi değildi. İki ihtiyarı, kollarından tutup sarsmalı, hakikatin acılığını ve dehşetini anlatmalı idi.

Belmanın hırsı, ateşi, bu iki yorgun takatsız, mecalsiz ihtiyarı bir darbede yere serer, öldürür, bir anda mahvediverirdi. Hem de onların, kendi hayallerindeki plânlarından, tasavvurlarından bir tekini, en küçüğünü tatbik imkânını, ihtimalini bırakmadan...

Nevres Vacit, dudaklarında müsamahalı bir tebessümle:

— Anlatın, çocuklar, dedi.

Belma, Nevres Vacit'e yavaş yavaş sokuluyordu:

— Neyi anlatalım, beyefendi... Sizi dinlemek için bekliyoruz.

Nevres Vacit, Belmanın maksadını anlamıştı:

— Ne kadar içiniz tez, Belma Hanım.

— Sizi, çok taciz ediyorum, değil mi, beyefendi?

— Yok, Estafurullah... Bilâkis, bana vazifemi hatırlatıyorsunuz.

Nevres Vacit, gözlüğünü taktı, Rasih Nevres'e döndü:

— Bunda biraz da Rasih'in kabahati var.

Rasih Nevres, hayretle bakındı:

— Benim mi? Neden beybaba?

— Çünkü çalışma saatlerimizi tesbit etmedik.

— Sizin emrinizi bekliyorum.

— Yok, hayır... Sen, ne zaman dispozesin? Onu anlamalıyım, baştan savma, angarye olacaksa istemem.

— Ben, her zaman dispozeyim. İşim çok ağır değil. Siz söyliyeceksiniz, ben yazacağım.

Nevres Vacit, bir kaç dakika evvelki âciz tavrını, düşkün halini atıvermişti; sert, kat'î idi:

— Sözün vehleten doğru görünüyor. Fakat yanılıyorsun, çocuğum!

Belma da, sanki Nevres Vacit'in maksadını anlamış gibi, bilgiç bilgiç başını sallıyor:

— Yanılıyorsun, çocuğum!

Diyen bir bakışla bakıyordu.

Rasih Nevres, babasma da, Belmaya da merhametle gülümsüyordu. Nevres Vacit, muvaffakiyet günlerinde teessüs etmiş itiyatlardan kuvvet ve emniyet alıyor... etin...

— Ne ince düşünüyorsunuz beyefendi?

Ağır ağır gözlerim kapanıyor... Gevşiyorum... Dimağımın parlaklığı tedrici sönüyor ve karşılıklı uyuyoruz...

Rasih Nevres, babasına hak veriyordu. Fakat onun aradığı, istediği şey, o kadar müşküldü ki...

İki tarafında keyfi gelmesi için eşref saat beklemek lâzım gelecekti. Bu şerait altında yazılacak roman da ancak yirmi otuz senede biterdi.

Yirmi otuz sene! Yüksek bir san'at eseri için fazla veya lüzumsuz olabilirdi; asıl mesele, Nevres Vacit'in bu kadar sene yaşıyabilmesinde idi. Yaşamıştı olsa,on, onbeş sene sonra, yalnız kalbi çarpar, yorgun yorgun nefes alır bir et ve kemik külçesinden ibaret kalacaktı.

— Meseleyi anladın mı şimdi Rasih?

— Anladım, beybaba.

Belma, takdir ve hayretle yüzü parlıyan Nevres Vacit'e baktı:

— Ne ince düşünüyorsunuz beyefendi?

Nevres Vacit, çok ehemmiyetsiz bir şeyden bahsedilmiş gibi omuzlarını oynattı:

— San'at bu... Bunları düşünmezsek neyi düşüneceğiz? Mecburuz, Belma Hanım...

Belma, birden sıçradı, ayağa kalktı, Nevres Vacit'e yaklaştı, hafifçe omuzuna dayandı:

— Beyefendi, benim ... fena değildir. Bana, dikte ... remez misiniz?

Rasih Nevres, bütün dikkatini toplamış, babasına bakıyordu. Nevres Vacit'in alnı buruşmuş, kaşları yukarıya gerilmiş, gözleri ışık saçıyordu.

Lâkin Nevres Vacit'in heyecanı çok sürmedi, yukarıya gerilmiş kaşları çatıldı, gözleri uçurum karanlığına bulandı:

— Eğer bu, kabil olsaydı, ... kânı, ihtimali bulunsaydı, ... yanın en güzel şeyi olurdu. ... yazık ki...

Belma, Nevres Vacit'in sözünü kesti:

— Neye beyefendi?

[Bitmedi]

Maliye Vekilimizin mühim beyanatı

(Birinciden mabat)

iki gün kaldıktan sonra şehrimize dönecektir.

Bir muharririmiz dün sabah Pendikten Maliye vekilini istikbal etmiş ve kendisine vaziyeti maliyemiz hakkında sualler sormuştur. Vekil B. malî her meseleye temas etmiş, şüpheli kalan noktaları tenvir etmiş, çok mühim beyanatta bulunmuştur. Vaziyeti maliyemizin açık ve umumî hatları hakkında demiştir ki:

Devlet Bankası

"— Devlet Bankası, ben Avrupadan avdet ettikten sonra hisse senetleri kayit muamelesine başlayacaktır. Bir ay sonra avdet edeceğim. Deniz tarikile persembe günü Lloyd Triyestino vapurlarından birile İtalyaya gideceğim. Parise de belki giderim. Bir müddet de İsviçrede oturmam muhtemeldir. Seyahatim sırf istirahat maksadiledir. Ne istikraz aramağa gidiyorum, ne de bir istikraz muzakeresi yapmağa. Maliye vekâletini alâkadar eden bazı meseleleri, maliye vekâletile işi olan adamlarla görüşmek ihtimalim vardır.

20 milyonluk mukavele

Nafia vekâletinin Almanlarla yaptığı 20 milyon liralik mukavele bir istikraz mahiyetinde değildir. Üç beş senelik ihtiyaç sağlam bir şekilde, ehven fiatle bir Alman grupu tarafından temin edilecektir. Ben seyahatta iken imza edilir. Malî seraitini ben muvafık buldum.

M. Ristin raporu

Maliye mütehassısı M. Rist raporunu ikmal etmek üzredir. 15 ağustosta hükûmetimize verecektir.

Maliye vekilimiz Parise gittiği takdirde dayinlerle görüşüp görüşmiyeceği sualine gülmüş ve ayni suali Ziraat Bankası müdürü Şükrü Beye gülerek sormuştur.

Vekil B. beyanatma devamla demiştir ki:

— Mütehassıs M. Müllerin raporunu neşretmek arzusu gösterilmedi. Neşredilmesini biz menetmedik.

Devlet Bankası müdürlüğüne kimin geleceği belli değildir. Şu kadar ki müdür ecnebi olmiyacaktır. Ancak biz Bankayı tesis ettikten sonra Banka icap ederse bazı servisler için ecnebi müşavir alabilir.

Bankalar konsorsiyomu

Bankalar konsorsiyomu raporunu bize verdi. Çok iyi buldık. Gazetelere verilmesinde mahzur değil, faide vardır. Ankaradan ayrılmadan evvel, vaki olan hizmetlerinden dolayı, Banka müdürlerine teşekkürü bir vazife bildim.

Bu yaz, gayri mübadillere bono verecektik. Son itilâf, bunlara musakkafat erbabını da ilâve etmiştir. Musakkafatın kıymeti henüz tesbit edilmediğinden bonoları vermeğe muvafık bulmadık. Mukavelename alâkadarları müsavi vaziyete koyduğundan, kanun hak sahiplerini müsavi muameleye tâbi tuttuğundan, hazırlanmışları vermek diğerlerini bekletmek kabil değildir. Musakkafatın takdiri kıymeti hitam bulur bulmaz bonolar verilecek ve İstanbul haricinde kalan Yunan emvali, firarîlerden kalan mallar müzayede ile satılığa çıkarılacaktır. Bu malların kıymeti 10 milyon liradan aş değildir. Bu vaziyette bulunanlar sair memleketler de mübadil olarak malı kalmış olanlardan daha iyi bir vaziyette olacaklardır.

Musakkafat kıymetini takdir için alâkadarlardan bir komisyonun Yunanistanda musakkafat bulunan şehirlerde dolaştırılması düşünülüyor.

Seneler var ki Yunan matbuatında tütün zeriyatının tahdidinden bahsediliyor. Bu Yunan teklifi henüz müzakere safhasında değildir.

Geçen sene ve bu sene çıkarılmış olan mütaaddit kanunların tatbika geçilmesi için iktiza eden hazırlıklarla meşgulüz.

Yeni Tekaüt kanunu

Tekaüt kanunu tam bir tatbik sahasına girmiştir. Bu kanunun bir kaç sene sonra bizi gösterecegi yer, tekaüt maaşı, dul ve yetim maaşı alanların adet itibarile miktarını çok tenzil edecek ve fakat aldıkları para miktarını geçinebilecek bir hale ifrağ edecektir. Yeni kanunun en bariz sinası verilen paranın miktarını çoğaltmak, vefat ve saire dolayısile intikalin önüne geçmektir. Bundan maada yüz kuruştan daha az maaş alanların 10 seneliğini vermek suretile tekaüt kanunile alâkası kesilmek hususunda verilen kanunî salâhiyet şimdiye kadar İstanbulda ve Türkiyenin bir iki şehrinde tatbik edilmişti. Bu seneden itibaren bunu Türkiyenin her tarafında tatbike başladık, ve ilk başlangiç olmak itibarile 30 kuruştan dün maaşların verilmesi için mülhakata tamimen bildirdik.

Dalgalı borçlar

Geçen sene çıkarmış olduğumuz dalgalı borçlar kanunu da alacaklıları bu seneden itibaren tatmine başlamıştır.

Cümhuriyet, bir taraftan yaşadığı senelerin taahtüt ve tediyelerini tam bir intizam dahilinde temin ederken, diğer taraftan maziden intikal eden borçlara lâkayıt kalması bittabi tecviz edilmezdi. Dahilde yegâne muntazam borcumuz olan istikrazı dahilî faizi ve itfa tediyatı şaşmayan bir intizamla ödüyoruz. Millî hükûmete ait ve istiklâl muharebelerinden mütevellit borçlar da ödenmiştir. Bunlar arasında ödenmemiş kalanlarla sakıt hükûmetten müdevver emanet hesaplarında mukayyet borçlar için de geçen sene Büyük Millet Meclisinin kabul ettiği 1513 numaralı kanunla evvelâ bu borçları seferber etmek ve saniyen ödemelerini temin etmek iktiza ediyordu. Bu kabil alacaklıların kâffesi bulundukları yerin mal memurlarına müracaat ettiler. Vaki müracaatlardan 3746 sı bir komisyon tarafından tetkik edildi. Bunlardan 2449 unun, 1,110,000 liralık borçun hakikî olduğu kabul edildi. Elyevm komisyon devam etmekte ve iki üç ay içinde işin arkasını alacağı muhakkak görülmektedir. Bu sene bütçesine bu gibi düyunun ödenebilmesi için 775 bin lira tahsisat konmuştur.

Bir taraftan bu tetkikat devam ederken diğer taraftan 500 liradan dün alacak sahiplerinin matlûplarının temamen tesviyesine başlamıştır. Öyle ümit ediyorum ki iki sene nihayetine kadar bu borçlarda kâmilen ödenmiş olacaktır.

Deyin ilmü haberleri

Kezalik mahsubu umumî kanunu alâkadarların müracaatı üzerine bir sene daha temdit edilmiş ve verilmiş olan deyin ilmü haberlerinin mahsup muamelesi 930 malî senesi nihayetine kadar temdit edilmiştir.

Tahminimize nazaran elde pek az deyin ilmü haberi kalmıştır. Bunların da kâmilen mahsubunun icra edileceği ve hazinenin deyin ilmü haberleri mukabili ayrıca bono vermek lüzumunu hissetmiyeceği ümit ediliyor.

Bütçe tatbikatında hassasiyet

Bütçelerimizin tatbikinde bütün hükûmet maliyesinin gösterdiği hassasiyete rağmen bazı işlerin tabiatı iktizası olarak bazı masraflarda bütçeye konulmuş olan rakamları tecavüz etmek zaruretleri oluyor. meselâ: hapishanelere verilen ekmek tahsisatı gibi. Bu kabil masrafları ödemek imkânı bugüne kadar kabil olamamıştı. Bu sene çıkardığımız bir kanunla bu borçları yapmış olan vekâlet bütçelerinin masraf fasıllarının bir kısmini karşılık ittihaz ederek ödemek yolunu istihsal ettik ve nakden tediyata başladık.

Tütün inhisarı kanunu

Bu sene içinde çıkardığımız muhim kanunlardan birisi de tütün inhisarının ve ziraatinin istinat ettiği mevzuatı halk lehine ve tütün istihsalâtı menfaatine bir çok genişlik veren mevadı ihtiva eden kanundur. Yakında meriyete girecek olan bu kanunun bu ihracat mahsulâtımız üzerinde ve onunla alâkadar olanlar hakkında çok menfaatli olacağı kanaatindeyim.

Kambiyo vaziyetini tarsin için alınan tedbirler

Kambiyo meselesi hakkında aldığımız kararlar Büyük Meclisin çıkardığı kanundan matlûp neticeyi temin etmiştir. Elyevm hükûmet bu neticeyi muhtelif sahadaki mesguliyetlerden tahkim ve tarsin etmek yolundadır. Umumî kambiyo vaziyeti gerek filen ve gerek ruhî olarak tamamen emniyet bahş bir vaziyete geçtikçe bizde şimdiye kadar olduğu gibi bu kuyudatı peyderpey tanfif ederek tamamen normal bir vaziyetin içine gireceğimize eminiz.

Kambiyomuzun tarsın ve tahkimi için bütçemizin bazı masraf fasıllarında yapmış olduğumuz 5 milyon lirayı mütecaviz bir tasarruf kâmilen istihsal ve iktısadî işlerimize ilâve ettik. Bundan maada her devlet makinesi her devlet şubesi dahilden temini mümkün olan masrafı behemehal dahilî emtiaya hasretmek mecburiyetindedir.

Elyevm işlemekte olan bütçemizin sadece müdafaa ve nafia vekâletlerinin döviz sarfı fasıllarında bulunan 4 milyon lirayı mütecaviz bir meblâğ heyeti vekile kararile sarf istikametini tebdil etmiş ve dahilî emtiaya tahsis kılınmıştır.

Demir traverslerin yerine ahşap travers ikamesi bir tasarrufun haricindedir.

Vergilerin tahffi

Geçen sene İstanbuldan geçerken sizlere söylemiştim ki mevcut vergilerimizin nisbetini ve adedini artırmak mevzuu bahs değildir. Bilâkis bundan sonra bu vergiler üzerinde bazı rötuşlar yapmak ve onların vergilerin tahsillerinde görülen inkişaf nisbetinde en ağırlarından başlayarak hafifleştirme yoluna girmek malî politikamızın esasını teşkil eder.

Nitekim geçen sene bazı istihsalâtımızın imalinde bazı mahsulâtımızın ihracı dolayisile tâbi oldukları muamele vergilerini ilga ettik. Kezalik İstanbulda şark halıları transit merkezi olarak kalabilmesi için gümrük vergisini bu halılar hakkında kezalik ilga ettik. İstihlâk vergisi kanununu baştan aşağıya tadil ederek çok hafiflettik. Bu hafifletmeğe rağmen diyebilirim ki tatbikın iki ayının verdiği netice eski kanunun verdiği neticeden daha mes'uttur.

Tarife kanunu

Tarife kanunumuzun gümrüklerde vereceği inkişaf ile diğer vergilerimizde görülecek inkişafın önümüzdeki senelerde başta kazanç, musakkafat ve oktruva vergileri olmak üzre bir takım vergilerimizde bu inkişafın bahşedeceği imkân dairesinde tadilât ve tahfifat istikametinde rötuşlar yapacağımızı ümit ediyorum.

Cümhuriyet bütçesinde takip edilen siyaset

Vekil B. dünkü Yunus Nadi Beyin makalesini mevzu bahs ederek demiştir ki:

— Makaleyi okudum. Makalenin bütçeye ve rakamlarına temas eden kısımlarında ufak bir hakikat muharririn nazarı dikkatinden kaçmış bulunuyor. Hiç bir vakit bütçelerimize koyduğumuz rakamlar varidat veya masraf olarak maddeten ve nakden son santime kadar tahakkuk ettirmiş değiliz. Cumhuriyet bütçelerinde bugüne kadar takip ettiğimiz politika şudur:

Gerek devlet nakden tediye etsin, gerek ayniyat versin, gerek mevkuf tutulsun ve hatta sadece irat ve mahsup etmekten ibaret bulunsun bütün bu mevadın ihtiva ettiği kıymetleri rakamlandırarak kâffesini bütçemizin çerçevesi içine almak yolunda yürüdük. Onun içindir ki vergilerden tahsil ettiğimiz miktarla bütçelerimizin varidat kısımlarındaki yekûn arasında daima bir fark kalmıştır. Bu hususta size berveçhizir malûmatı verirsem malî vaziyet hakkında hakikî fikrî edinmiş olursunuz.

929 senesi varidatı

Esasen 31 mayıs 930 da hitam bulan 929 malî senesine ait olan varidat hesaplarını kâmilen aldık. Bu hesaplardan tahakkukat ve tahsilât miktarlarını tahsilât ile bütçe muhammenatının mukayeselerini havi iki mufassal tabloyu bir kaç gün içinde vekâlet matbuata verecektir. Biraz evvel söyledim ki ayniyat ve saire mahsubatından mütevellit rakamlar hariç olmak üzre 929 malî senesinin vergi ve inhisarlar tahakkukatı yekûnu 218,912,149 lirayı bulmuştur. Bu rakam 928 de 216, 927 de ise 207 milyon lira idi.

Yalnız şurasını işaret etmeliyim ki 929 senesi hesapları telgrafla alınan malûmattır. 928 ve 927 hesaplarını da hesabı kat'îleremüstenittir. Her sene telgraf malûmatı ile hesabı kat'î arasındaki fark nazarı dikkata alınırsa 929 da dahi umumî tahakkukatın bütçe muhammenatını tecavüz edeceği istidlâl edilir. Kezalik telgrafla alınan malûmata nazaran 929 tahsilâtı yekûnu 209 milyondur. 928 de ayni rakam 212 idi. Fakat bu sene varidatı içinde 4 milyon lirayı mütecaviz ve çoktan sarfedilmiş emvali metrukenin o sene çıkan bir kanunla Maliye vekâletine devredilmiş olması ve ayni mahiyette bulunan ve bir çok senelerin varidatını teşkil eden fenerler idaresinin 2,5 milyon liralık varidatının nazarı itibara alınırsa telgraf malûmatı ile alman miktar dahi bir sene evvelkini mütecaviz olduğu görülür. Bu rakam 927 de 201 milyon idi. 929 malî senesine ait tahsilât yekûnu postaya ait hesabı kat'î için ancak üç ay sonra ikmal edileceği veçhile yukariki rakamdan ibaret kalacak değildir. Netekim geçen sene telgraf malûmatına istinaden matbuata verdiği tablolarla hesabı kat'î arasında takriben 10 milyon liralık bir fazlalık görülmüştür. 929 malî senesi hesabı kat'î neticesinde de ayni suretle bir fazlalık görüleceği tabiîdir. Çünkü bütün mülhakatın irat, masraf, ayniyat, mahsubatı evrakı mürabiteye istinaden merkeze gelmiş bulunacaktır.

Vasıtasız vergiler varidatında fazlalık

Vasıtasız vergilerimizden musakkafat, arazi, kazanç, sayım vergilerinde 928 senesi tahsilâtına nazaran 929 senesinde 6 milyon liralık bir fazlalık vardır. İçinde bulunduğumuz ayda bunun daha fazla olacağını ümit ediyorum. Çünkü sadece, yalnız hayvan tahriratı 500,000 den fazla bir miktar kaydetmiştir. 6 milyon fazlalık geçen sene tevhidi küsurat kanununun bu vergilerin matrah ve nisbetleri üzerinde vücuda getirdiği tadilât ile munzam kesirlerin, vergilerin asıllarının birleştirilmesinin tesiri olmakla beraber memurların maaşlarından kesilen kazanç vergisinin bu sene kaldırılmış olmasına rağmen kanunların yapılacağı sırada, yapılan hesaplarda ve tahminlerin üstünde bir fazlalık elde edilmiştir. Biz 4,5 milyondan fazla beklemiştik. Halbuki 6 milyondan fazla aldık.

Vasıtasız vergilerden sureti umumiyede geçen sene rakamları bir tezayüt göstermektedir.

Tarife kanununun tatbika girmiş olan fazla malların ve vergi nisbetlerinin değişmesi tesiri olarak mütemadiyen ve mühim miktarda bir tenakus kaydetmesine rağmen bir senelik rakamlar yan yana getirilecek olursa gümrük, istihlâk, şeker, petrol (ki bunların hepsi bugün birleşmiş bulunuyor) bu vergilerin 928 yekûnu 63,643 929 yekûnu ise 64,677 liradır.

İnhisarlar varidatı da çoğalıyor

Başlıca inhisarlarımızdan olan Tütün, tuz, kibrit ve müskirat inhisarlarından 928 de 34, 707,000 lira olduğu halde bu inhisarlardan 929 senesinde alınan yekûn 40,254,000 liraya baliğ olmuştur. Maliyemin tabii varidatlarını teşkil eden gerek vasıtalı ve gerek vasıtasız vergilerinde mahsus bir inkişaf devam etmektedir.

Umumî yekûnda ayni inkişafın ayni nisbette hissedilmemesi maliyenin normal varidatından addedilmesi lâzımgelmiyen mülga vergiler bakayasından, emlâk satışları hasılâtı, tekaüt aidatı ve saire gibi bazı vergilerin tenakus göstermesine sebep olmuştur.

Posta ve Telgraf varıdatında da tenakus vardır. Fakat bilmukabele telsiz ve telefon varidatı artmaktadır."

Vekil Bey düyunu umumiye binasının hangi daireye tahsis edileceği hakkında müspet bir şey olmadığını beyan etmiştir.

İsmet Pş. Hz. nin mühim nutukları

(Birinci sahifeden mabad)

vesleridir. Her san'atin taklidî bir safhası olduğunu bilirsiniz. Milliyet asrında milliyetin de bir takım sahtekârlara ve dolandırıcılara taklit malı yapmak ve silesi verdiğini görüyoruz. Kendi yaşamalarını temin etmek için diğer memleketlere sahte milliyet, sahte siyasî maksat sokmak istiyen teşkilât vardır. Ve daima olacaktır. (Bravo sesleri)

Hareket az sürdü. Kıyama iştirak etmiş olanlar şiddetle mukabeleye ve cezaya maruz kaldılar. Takip olunanlar tekrar geldikleri hudutların haricine çıktılar.

Memleketler arasında, âlî siyaset ve menfaat mülâhazaları beynelmilel siyasette birçok eksiklikleri ve mahzurları hoş görmeğe ve tahammül etmeğe sevkedebilir. Bunlar siyaset hayatında daima vakidir. Ammâ bir takım noktalar vardır ki onların âlî siyaset ve menfaat ve ya her hangi bir mülâhazaya feda edilmesine imkân yoktur. Bu esaslı noktaların başında hudutların emniyeti ve bir memleketin komşusunun dahilî asayişine herhangi bir suretle fenaî müessir olmak arzusundan mülhem olmaması vardır. Bunlar esaslı noktalardır. Binaenaleyh bunların hallolunması lâzımdır. İki memleket arasında büyük siyaset ve büyük dostluk emellerine kapılmadan evvel normal münasebet tesisine imkân olup olmadığının aşikâr olması lâzımdır. Bunun mebdei hudutlar üzerinde emniyet ve yekdiğerinin asayişine suikasttan çekinmektir. (Alkışlar) Çünkü arkadaşlar; bir memlekette hatta o memleketi idare eden kuvvetlerin arzusu hilâfına olarak diğer memlekete karşı mütecaviz ve ifsat edici bir takım teşkilât, hatta bu memleketin müsamahası yüzünden vücut bulsa bile bunun mes'uliyetinden teberri etmek mümkün olamaz. Mes'uliyet doğrudan doğruya manevî ve siyasî bir mesu'liyettir. Bilhassa istikbale ait olan ahlâkî mes'uliyet hepisinden fazladır. Çünkü böyle temaslar en nihayet iki memleket arasındaki münasebatı zehirler ve bundan tecavüze uğrıyan taraf, ki, bi-ziz. nihayet meşru bir müdafaa isbatı karşısında kalır. Hiç kimsenin izzeti nefsine dokunmak hatırımdan geçmez. Fakat anlaşılması lâzımdır ki, meşru müdafaa vaziyetinde kalınca onun icabatından bu memleketin çekineceğini zannetmek yanlış bir hesaptır. (Bravo sesleri, sürekli alkışlar).

Meseleyi şurada ve burada izam ettiklerini işitirim. Bilhassa genç arkadaşlar bu gibi hâdiseler karşısında soğuk kanlılıklarını bozmamalıdırlar. Bilâkis kendilerine düşen vazifenin kıymetli olduğunu düşünerek o vazifeyi ifa etmek için bütün kuvvet ve salâhiyeti kendilerinde görerek bir nevi haz hissetmelidirler. İyi vazifeye gitmek hazzı. Bu vazife bizi bilmek istemiyenlerin tahmin ettikleri kadar güç değildir. Bu memleket, bu on üç milyon Türk bunun dört beş misli kıt'alar üzerinde, dört beş misli nüfus arasında asırlarca mevcudiyetini göstermiştir. (Şiddetli alkışlar, bravo sesleri.)

Ne oldu da yine bu on üç milyon Tüürk yeni ve daha iyi şeraitte kendisinin bu sefer ancak yüzde biri kadar olanı idare edemiyecek ve hele kanuna karşı çıkan bir avuç çapulcuyu nihayet bir kaç günde yola getirmek iktidarından mahrum addedilecektir. (Şiddetli alkışlar).

Arkadaşlar; bu mektepte size hocalarınız her gün hassas vazifeden ve şefkatten bahsettiler. Cümhuriyet bütün manası ve mevcudiyetile haksızlıktan korkmak, elinden geldiği kadar şefkat ve yardım etmektir. Fakat halk idaresinin, birçok defalar birçok vesilelerle tecrübe ettik ve söyledik, güler yüz ve şefkatli gözünden ayrılıp ta ona düşman gözüle bakıldığı zaman karşısındaki meleğin nasıl tunç bir çehre olduğu derhal görülür. Mesele cümhuriyette, cümhuriyet ailesi içinde vatandaşların şafkatli ve yekdiğerini severek yaşayabilmeleri ve bu nimeti idrak etmeleridir. Eğer bunun haricinde herhangi birisi, gaflete düşerse, nekadar dikenli bir yola bastığını tecrübe edecektir. Onu hazin akibetinden kurtarmak kimsenin iktidarında değildir.

Millî para ve millî iktısat vaziyetine de temas etmeden sözümü kesmek istemem. Geçen seneki büyük buhranın geçirdiği safahatı bilirsiniz. Aldığımız neticeleri, sizi yormamak için, iki üç cümlede tekrar hulâsa edeyim. Bunlardan birincisi bir defa milletin kendi bünyesine ve memleketin iktısadî kuvvetine itimat etmesidir ki buhranın en şiddetli zamanında kendisi gösterdi, ve en müessir tedbir olarak büyük müşkülâta sür'atle galebe etti. Bununla beraber fennî olarak ciddî tedbirlere lüzum vardı. Bu tedbirlerin başında millî tasarruf gelir. Millî tasarrufu millî hayatın her şubesinde ve her istikametindeki icabatını burada uzun uzun tafsil etmek istemem. Fakat millî noktai nazardan birçok tetkikat göstermiştir ki döviz olarak bu memleket ilk seneler için üç milyon İngiliz lirası kadar tasarruf etmek mecburiyetindedir Bizim ilk gündenberi aldığımız tedbirler böyle üç milyon İngiliz lirasını tasarruf ettirecek istikamettedir. Ve bu tasarruf vaki olmaktadır. Bu suretlerle millî para kıymetini muhafaza ediyor. Üç milyon İngiliz lirasını daha az sarfetmek mecburiyeti olunca haricî borçlara temas etmek gayri kabili içtinap bir netice olmuştur. Çünkü döviz sarfiyatı zannolunduğu gibi yahut işaa olunacağı gibi gayri müsmir masraf değil büyük sanayi âleminden tedarik olunan vasıtaların yani nihayet memleketin ihtiyacına veya inkişafına yarayan malzemenin bedelidir. Bunlardan tasarruf etmek büyük fedakârlıktır. Fakat her fedakârlığın başında passif olan tediyeyi tevzin mecburiyeti gayri kabil içtinap bir zaruret tir. Haricî borçlara bu noktadan temas ediyorum, tetkikat bu zaruretleri vuzuh ile meydana çıkarmıştır. Ve sabit olmuştur ki bu memleket herhangi bir taahhüdünü ifa etmekten sun'î olarak kendisini kurtarmak için herhangi bir gayri müstakim yola gitmemiştir. Millî parayı tutmak için lâdığımız tedbirler ciddî idi. Millî parayı behemehal korumak için alacağımız tedbirler daima ciddî olacaktır. Bu husustaki kararlarımıze hatta muarızlarımızın toz kondurmalarına ihtimal yoktur. Zaten aldığımız müspet neticeleri başka türlü elde etmeğe de imkân yokidi. Malî vaziyeti ıslah etmek için ihtiyar edilen fedakârlık hakikaten nazarı dikkati celbetmeğe lâyıktır. Vergi olarak bu memleketin verdiği para bu milletin umumî hizmetler için vereceği azamî hududa varmıştır. Şimdi hariçten vesait tedarik için döviz sarfetmede, imsak fedakârlığı geliyor ki, bu da diğer fedakârlıkların hepsi kadar kendisini hissettirecektir. Söylemek ve anazrı dikkatinizi celbetmek istediğim nokta budur. Devletin döviz sarfiyatından sarfı nazar etmesi büyük bir fedakârlık demek olduğunu anlatmaktır. Bugün devam eden hal tasarrufların millî paranın halini ve istikbalini tehlikeden kurtaracak istikamettedir. Yani şimdiden alınmış olan tedbirler filen millî parayı istikbalde bir tehlikeye maruz bırakmıyacak vaziyettedir.

Bugünkü mesele alınan tedbirlerin kat'i esaslara raptolunmasıdır. Demek istiyorum ki, haricî borçların içinde bulunduğumuz vaziyetin icabına göre kat'i kararlara raptolunması yolundayız. Haricî borçlar, mesele si kat'i karara raptolunmadan muvakat itilâf ile temdit olunmaz. Çünkü nihayet memleket inkişaf vesaitinden mahrum etmeği icap ettiren fedakârlıkların muayyen ve bittabi tahammül dahilinde olduğu bilinmek lâzımdır. Memleket inkişaf ettikçe borç artar sistemi bu memlekette istikbalde serbest inkişaf hakkını tanımamaktır. Borç ameliyesi halin zaruretine uygun olarak bir defa kestirilirse memleket çocukları kendi faaliyetlerinin kendi inkişaflarına yarıyacağını bilirler. Bu esas haricinde bir muvakkat itilâf kabul edemiyeceğimizi izah etmiş oluyorum. Çünkü memleketin ihtiyar edeceği fedakârlıklar ne olursa olsun onları dediğim gibi tesbit ettikten sonra istikabilini her türlü kasıttan azade bulundurmayı mesel adamların başlıca vazifelerinden sayarım. (Şiddetli alkışlar)

Günün güzel havadisinden biri olmak üzre şimendiferlerimizin Anadolunun yarısını aştığını eşitmişsinizdir. Bizim şimendiferlerimize tariz ederler Tarizlerin başlıca mesnedi bunların sevkelceyşî hatlar olduğu iddiasıdır. Yani biz tedarik edebildiğimiz para ile yalnız askerî hatlar vücude getiririz. Vakia milletlerin şimendifer inşaatında böyle nazariyeler vardır askerî hatlar iktısadî hatlar gibi, bir hat munhasıran askerî ve sevkelceşî maksat için yapılmıştır iddiası o zaman doğru olur ki memleketin iktısadî ve idarî ihtiyacı için o hat lüzumsuz olsun. Bir memleket ki en iptidaî ihtiyacatını tatmin edebilmek için bu şimendiferlere muhtaçtır. Şimendiferlerin bin evsafı içinde yalnız sevkelceyşî mahiyetlerini tebarüz ettirmeğe çalışmak ve bilmektir, veya kasten tariz etmektir. Nihayet bir erzak arabası elbette sırasında silâhda ilâç ta taşır. Yapılan şimendiferlerde sırasına göre vazifesini ifa edecektir. Bu itibarla sevkelceyşî ehemmiyeti vardır, denebilir. Peki efendim hatlar Anadolunun yarısına erişti ve memleket iki misli daha kuvvet buldu. Fena mı oldu? Elbette daha iyi oldu. Nihayet ısrar edilirse bütün faydalar yanında sevkelceyşî vazifeleri de vardır. Ve ondan da bu memleket kuvvetli ve müstefit olur. Kuvvet iktısadî ve madî yolda bir milletin inkişafı için gayri lâzım degildir.

Millî hayatı takip ederken ilk gündenberi dikkat ettiğimiz nokta her sene biraz daha ileri gitmiş olmak ve müşkülât nekadar çok olursa olsun devir devir hesap görünce yeni bir şey yaptık ve yeni bir merhale atladık diyebilmektir. iBlhassa genç hukukçularımız bu muvazeneyi kendi nefislerinde yapsınlar. Bunu çok tavsiye ederim. Çünkü vakit vakit böyle muhasebe yapılırsa ileriye doğru gidildiğini bilmek ihtimali kuvvetli olduğunu görmedkçe hayat manasız bir yükten ibaret kalır. Bununla sebatı ve tahammülü zayıf olanları müşkül zamanlarda işin neticesi çıkmıyacak gibi bir fikre saplanıp meyus olmalarına hak vermiş olmak istemem. Bilâkis onları korumak isterim. Muvaffakiyet arzu edildiği gibi suhulette kapısından geçilir bir mahiyet göstermez. Bilâkis her defasında muvaffakiyet yolunda rast gelinen manileri insanların ancak çalışarak aşmalarile elde edilebilir.

Arkadaşlar ömrünüz, yine tekrar edeyim ki, insanların karışık dertlerini dinlemekle geçecektir. Dilerim hükümlerinizde fevkalbeşer dereceye çıkan bir adalet zihniyeti sizin rehberiniz olsun. (Şiddetli ve sürekli alkışlar).

* * *

Ankara, 28 (A.A) — Başvekil İsmet Paşa Hazretleri Yarın akşam saat 17 de ekspresle İstanbula hareket edecektir.

Bir ayda 20 intihar

Son bir ay zarfında 20 intihar vak'ası olmuştur.

İntihar edenlerin 13 ü kadın, yedisi erkektir.

Müntehirler kısmen ailelerile geçinemiyenler, kısmen de sevdazedelerdir.

Alâkadar zabıta memurları intihar vak'alarının çoğalmasındaki amili sıcakların dimağ üzerinde yaptığı tesire hamlediyorlar.

Gazozcu manavı yaralamış

Unkapanında Hacıkadın caddesinde oturan gazozcu Mustafa ile manav Kadri kavga etmişler, Mustafa Kadriyi bıçakla ağır surette yaralayıp kaçmıştır. Mecruh Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır. Cani polisce aranmaktadır.

Hazin bir irtihal

(Birinci sahifeden mabad)

mek istiyen ve hiç kimseyi kıskanmayarak yalnız kalemile geçinen Mahmut hem bir gayret ve faaliyet, hem de mahviyet içinde bir fazilet nümunesi idi. Son derece çalışkandı. O kadar ki kendisile beraber bulunmuş olan bazı matbuat arkadaşlarile bu itibarla büyük bir fark ve onlara karşı bir faikiyet arzederdi. Onu çalışırken görmek, gayret ve faaliyetin ne kadar tatlı bir şey olduğunu anlamak için kâfi idi.

Mahmut Sadık Bey çalışmak en büyük zevki olduğunu söylerken bunu ne tefahür için, ne de çektiği zahmet karşısında kendini teselli için söylemezdi. Bunda hakikaten samimî idi. Kendisine matbuat emektarlarının en yaşlısı olduğu için "Şeyhül muharririn" lâkabı verilen Mahmut Sadık temiz hayatı, samimî ve hayırhah insanlığı ile hatırası daima sağ kalacak bir adamdır.

* * *

Mahmut Sadık Bey Mülkiye mektebinden çıkmış, 301 de tahrir hayatına girmiştir. Bilâhare Almanyaya da giderek tahsilini ikmal etmiştir. Oradan geldikten sonra muhtelif edebî ve ilmî makaleler yazmağa başlamış, mepeten az zamanda iktidar ve meziyetini göstermeğe muvaffak olmuştur. Kendisine Hariciye ve Maliye nezaretlerinde memuriyet verilmemiş değildi. Fakat memuriyet hayatı hiç hoşuna gitmemiş, bir müddet sonra büsbütün matbuat hayatına atılmıştır. "İkdam, Sabah, Tercüman" ve o zamanın diğer gazetelerinde çalışmış, meşrutiyetin ilânından sonra ise daha faal bir gazetecilik hayatına kavuşmuştur. Bilhassa "Yeni gazete,, de her gün yazdığı "Takvimden bir yaprak" taki güzel birer fikraları pek meşhurdur. Mahmut Sadık merhumun uzun seneler matbuatımıza ettiği hizmet anlatılır gibi değildir. Son zamanlardaDevlet demiryolları mecmuasını idare eden Mahmut Sadık B. bir müddettenberi hasta idi. Gazi Hz. geçenlerde Ruşen Eşref Bey vasıtasile kıymetli muharririn hatırını istifsar buyurmuşlardır. Nihayet dün irtihali haberini almakla kendisini sevenler derin bir teessür içinde kalmışlardır.

Gazetecilik merakı

Mahmut Sadık Bey elli senelik bir muharrirdi. Kendisinin gazeticilikte görüp işittikleri biter tükenir gibi değildi.—Meselâ kendisinden duyduğumuz bir vak'ayı anlatalım —Almanya imperatörü Sultan Hâmit zamanında İstanbula geldiği zaman sarayda bir program hazırlanmış, fakat bu program gizlice basılmıştı. Gazeteciler bu programın ne olduğunu merak ediyorlar, öğrenmek istiyorlardı. Program Sabah matbaasında iki memurun sıkı nezareti altında basılırken Mahmut Sadık makine dairesine girmiş, fakat üstü başı mürekkep içinde ve kolları sıvalı olarak... Memurlar kendisini makinacı zannetmişler ve onun yanında programın müsveddelerini okuyup tashih etmekte beis görmemişlerdir. Gûya makine ile meşgul gibi görünen Mahmut Sadık Bey bir taraftan da kulak kabartarak programın esaslarını almış, gazetede neşretmiştir.. Artık Yıldız sarayı biribirine girmiş ise de mesele Mahmut Sadık Beyin muvaffakiyetile kalmıştır.

Cenaze merasimi

Mahmut Sadık Beyin cenazesi bugün öğleden evvel Kızıltopraktaki hanesinden kaldırılacaktır. Cenazede matbuat cemiyeti azaları ile gazeteciler, Devlet Demiryolları erkânı ve memurini, Polis, jandarma, zabıtai belediye ve asker müfreze leri ile merhumun dostları ve talebeleri bulunacaklardir. İstanbul matbuat cemiyeti ile Devlet Demiryolları idaresi cenaze için birer celenk hazırlamışlardır. Cenaze namazı Zühtü paşa camisinde kılınacaktır.

Cenaze namazi kılındıktan sonra tabût otomobile konulacak ve Haydarpaşada tıp fakültesi yanındaki kabristanda hazırlanan kabre defnolunacaktır. Mahmut Sadık Bey merhum için hazırlanan kabir mimar Kemalettin Bey merhumun kabri civarındadir. Buraya defnini kendi vasiyet etmiştir.

Merhumun techiz ve tekfin masrafı İstanbul Matbuat Cemiyeti tarafından derühte edilmiştir.

* * *

Matbuat Cemiyetinden: Türk matbuatı en eski rükünlerinden ve cemiyetimizin müessis azasından birini kaybetmekle müteessirdir; bir müddetten beri hasta olan Mahmut Sadık B. dün sabah maddî hayata gözlerini kapamıştır. Cenazesi bugün (Salı) Kızıltopraktaki evinden kaldırılarak öğleyin Zühtü Paşa camisinde namazı kılındıktan sonra, Tıp fakültesindeki mezarlığa götürülüp gömülecektir.

Cemiyet, bütün ailesine, meslekdaşlara ve memlekete taziyetler arzederek, bütün azamızın cenaze merasiminde hazır bulunmasını rica eder.

Bayazit dairesinde evlenenler

Fato H. ile Hüsnü B., Ayşe H. ile Zekeriya B., Sıdıka H. ile Süleyman B. ,Nuriye H. ile Naci B. Sima H. ile Haçık Efendi.

Fatih dairesinde evlenenler

Emine Sabiha H. ile Ahmet B., Melâhat H. ile Abdülâziz B. Meleknaz H. ile Ahmet Hamdi B. Radiye H. ile Hasan ağa, Behiye H. ile Bekir B . Sabriye H. ile Hüseyin Raif B. Elhan H. ile Ömer Ef. Ayşe Seher H. ile Ahmet galip B. Ferdane H. ile Sadrettin B.

Beyoğlu dairesinde evlenenler

Beyoğlu dairesinde nikâhları kıyılan çiftler şunlar:

Fatma Nebahat H. ile Mehmet B., Makbule H. ile Saffet B., Şükriye H. ile Hamza B., Naciye H. ile Nuri B., Fatma Zehra H. ile Mehmet Nuri B., Sara H. ile Yasef Ef. Arife H. ile İbrahim Etem B ., Fatma Meliha H. ile Ahmet Talât Bey.

Atletizm hocası aleyhindeki neşriyatı takbih

İstanbul Atletizm Heyetinden:

Bir çok fedakârlıklarla celp ve sporcularımızın istifadesini temin için iki senedenberi mıntakamız dahilinde fedakârane mesaisile teşkilât ve cemiyetlerin hoşnudi ve minnettarisini celbeden Atletizm hocası Her Aleksi Abraham hakkında cerait te muayyen bir imza ile neşredilen müzifane ve istihfafla dolu yazılar görülmektedir. Bu gün vereme duçar olarak ve haksız igbirarların tevlit eylediği bu mütaleaları mıntakanın atletizmle alâkadar klüp ve idarecileri namına reddeder ve muharririnin düşüncesizliğini takbih ederiz.

Hükûmet Stadyom inşasına yardım edecek

Hükûmet, İstanbulda vücude getirilecek yeni stadyom masrafının bir kısmını temin etmek suretile şehremanetinin bu hususdaki teşebbüsüne yardım edecektir.

Bu sene Emanetin stdayom inşaatı için (40,000) liralık tahsisat ayırması ve Maliye vekâletinin de ayni miktarda tahsisat vermesi muhtemeldir.

Bir kaç sene bu şekilde tedricî olarak ayrılacak tahsisat ile şehrin bu mühim ihtiyacı temin edilmiş olacaktır.

Kalender yurdunda sünnet düğünü

Himayei Etfal cemiyetinin tahtı himayesinde bulunan Yeniköydeki Kalender yurdundaki kimsesiz çocuklardan 38 tanesinin ağustos zarfında sünnet ameliyesi yapılmasına karar verilmiştir.

Emanet ağustos bütçesi

Bütçe encümeni dün toplanmış ve Emanetin Ağustosa mahsus olan bir aylık muvakkat bütçesi hakkındaki mazbatayı hazırlamıştır. Cemiyeti belediye yarın toplanarak muvakkat bütçeyi tasvip edecektir.

Haydar Naki Bey

İzmir müddei umumiliği baş muavini iken Diyaribekire tayin olunan Haydar Naki B. şehrimize gelmiştir. Bir hafta sonra mahalli memuriyetine gidecektir. Haydar Naki Beyin yerine Ali Rıza B. tayin olunmuştur.

Balıkçı Hikmet

Bundan bir müddet evvel, karısı Ayşeyi feci bir surette öldüren Balıkçı Hikmet, Ağırcezaya verilmiştir.

Kemalettin Sami Pş.

Berlin sefirimiz Kemaleddin Sami Paşaya dün akşam Tarabyada ütün inhisar idaresi tarafından bir ziyafet verilmiştir.

Ziyafette Berlin fahrî konsolosu M. Şnor ve refikası da hazır bulunmuşlardır.

Ruslar deri alıyorlar

Ruslar yeniden deri mübayaatına başlamışlardır.

Mukavele mucibince Rusların 20 ağustosa kadar Türkiyeden yüz elli bin kilo deri alması lâzımdır.

Nüfus diresinin teftişi

Müddei umumî muavinlerinden Ridvan, Ragip Hayrettin, Ahmet Muhlis, Abdürrahman Şeref, Hakkı B. ler noterlik ve nüfus memurluklarını teftişe başlamışlardır.

Istanbul Su Şirketinden;

Edirnekapı'sında kâin terfi motörüne ariz olan sakatlıktan naşi Istanbul'daki mürtefi mahallâta isale edilmekte olan suyun tazyiki pek kısa bir müddet için azalacaktır. Şirket arizanın sür'atle tamiri hususunda lâzım gelen tedabiri ittihaz eylediğine mezkûr mahallât ehali muhteremesine ilân eyler.

Ankara Encümeni daimisinden :

1 — Ankara Vilâyeti idarei hususiyesince Ağustosun Onuncu pazar günü saat onbeşte kapalı zarf usulile 200 adet sap arbası mübayaa olunacaktır

2 — Mübayaa olunacak arabalar dört tekerlekli olacak icabında uzanır kısalır bir vaziyette bulunacaktır.

3 — Arabalar demir dingilli, demir şınalı olacaktır.

4 — Şınalar ispitlere dört yerden demir çarıkla merbut olacaktır.

5 — Arabanın tekerlekler üstleri yekpare ve gürgenden olup parmak ve başlıkları kuru meşe ve ya kara ağaçtan ve aksamı sairesi ise gürgenden imlâ olunacaktır.

6 — Arabaların arzı bir dingil ucundan diğer dingil ucuna bir buçuk metro tuli ise dört metroya kadar uzayabilecek bir vaziyette yapılmış olacaktır.

7 — Arabalar sandıklı olmayıp angiçli olacak ve taban tahtasını havi bulunacaktır. Angiçler dört ve beş metro uzunluğunda ve altmış santim irtifaında olup yirmişer santim mesafe ile parmaklıklı olacak ve parmaklar angiçin üst ağacını sivri bir şekilde tecaviz etmiş bulunacaktır.

8 — Süvenleri dingile raptedecek olan payaugalar demir olacaktır.

9 — Arabalar makassız olup çatal ok olacak ve oklara boyunduruk merbut bulunacaktır.

10 — Arabalar demir firenli olacaktır.

11 — Arabalar hini ihaleden iki ay sonra Ankarada teslimi evveli icra edilecek ve tarihi taslimden on gün sonra da iki defa boyanarak bunu müteakip malin kat'î suretile teslimi kat'isi icra edilecektir.

12 — Arabanın poyraları 9-10 ve topları 21-22 santim eb'adında olacaktır.

13 — Teslimatı katiyeyi müteakip esmanı idarei hususiye veznesinden defaten tesviye edilecektir.

14 — Müzayedeye iştirak edecekler bedeli ihalenin yüzde yedi buçuğu nisbetinde ya nakten ve ya muteber bir Banka mektubu vermek suretile depozito akçesini temin edeceklerdir.

Yüksek Orman mektebi Rektörlüğünden:
Erzak ve levazımı saire münakasası

Mektebimizin erzak ve levazımı sairesi kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. Taliplerin şartnamelerini görmek üzere her gün, münakasaya iştirak için de yevmi ihale olan 20 ağustos 930 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 te Defterdarlık binasında Müessesatı iktisadiye mübayaat komsiyonuna gelmeleri ilân olunur.

Karaciğer, mide barsak taş ve kum hastalıkları için

Tuzla içmeleri

Her gün sabahları **8** den itibaren Haydarpaşa'ya giden vapurların trenleri ve adalardan sabahları hususi bir istimpot içmelere kadar gidip gelirler.

Levazımı kırtasiye mübayaası

Tütün inhisarı umum müdürlüğünden:

İdaremiz için pazarlıkla on kalem kırtasiye alınacağından taliplerin her gün gelip nümuneleri görmeleri ve pazarlığı için Yüzde yedi buçuk teminatı muvakkateleri ile beraber 6/8/930 Çarşamba günü saat 10,30 da Galatada Mübayaat komisyonunda bulunmaları.

* * *

Kâğıt ve karton mübayaası

Tütün inhisarı umum müdürlüğünden:

İdaremiz için muhtelif cinste kâğıt ve karton kapalı zarfla mübayaa edilecektir. Taliplerin her gün gelip şartname ve nümuneleri almaları ve teklifnamelerini 18/8/930pazartesi günü saat 10,30a kadar Galatada mübayaat komisyonuna tevdi etmeleri.

* * *

Karadeniz ve Marmara havzasında nakliyat

Tütün inhisarı umum müdürlüğünden:

Karadeniz ve Marmara havzasında yapılacak nakliyat pazarlıkla ihale edileceğinden taliplerin her gün gelip şartnameyi görmeleri ve pazarlığı için yüzde yedi buçuk teminatı muvakkateleri ile 9/8/930 cumartesi günü saat 10.30 da Galatada mübayaat komisyonunda bulunmaları.

İstanbul İkinci İcra Memurluğundan:

Açik arttırma ile paraya çevrilecek gayri menkulün ne olduğu: etrafı hane ve gül camii ile mahdut maa bahçe bir bap kârgir hane: gayri menkulün bulunduğu mevki: Küçük Mustafapaşada gül camii sokağında İcâliye mahallesinin (10) numaralı kârgir hane: taktir olunan kıymet: temamına üç bin beş yüz lira: arttırmanın yapılacağı yer, gün, saat: Istanbul İkinci İcra Memurluğunda 1/9/1930 tarihinde saat on dörtten on altıya kadar .

1 — İşbu gayri menkulün artırma şartnamesi 15/8/930 tarihinden itibaren 930-1065 No. ile İstanbul ikinci icrasının muayyen numarasında herkesin görebilmesi için açıktır. İlânda yazılı olanlardan fazla malûmat almak istiyenler, işbu şartnameye ve 930-1065 numarasile memuriyetimize müracaat etmelidir.

2 — Artırmaya iştirak için yukarda yazılı kıymetin yüzde altısı şayanı kabul teminat gösterilecektir.

3 — Hakları tapu sicilile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dahil olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte memuriyetimize bildirmeleri icap eder, aksi halde hakları tapu sicilile sabit olmıyanlar, satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

4 — Gösterilen günde artırmaya iştirak edenler artırma şartnamelerini okumuş ve lüzumlu malûmatı almış, bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar. Üstünde bırakılan gayri menkulün bedeli zamanında verilmezse gayri menkul ikinci artırma ile satılır ve bedel ve mahrum kalınan yüzde beş faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hâcet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil olunur. Beş numaralı fıkradaki şart tahakkuk etmek kaydile üç defa bağırıldıktan sonra gayri menkul en çok artıranın üstünde bırakılır. Şart tahakkuk etmezse artırma geri bırakılıp alıcı taahhütlerinden kurtulur ve teminat ta kalkar.

5 — Artırmanın birinci veya ikinci olmasına ve gayri menkule taallük eden kanuni hakka ve satışın tarzına göre diğer şartlar müterakim vergi ve saire müşteriye aittir.

Yazılan maa bahçe hane yukarıda gösterilen 1/9/930 tarihinde İstanbul İkinci İcra Memurluğu ilân ve gösterilen arttırma şartnamesine tevfikan satılacağı ilân olunur.

Şehremaneti ilânatı

Şehremanetinden: Fatih yangın yerinde Pirinççi Sinan mahallesinde 2485 ve 2226 harita numaralı arsalar arasında 40.38 metro murabbaı yüzsüz arsanın metre murabbaına bir buçuk lira kıymet takdir olunarak satılmak için alâkadarları arasında açık müzayedeye konmuştur. Taliplerin şartnameyi görmek için her gün müzayedeye girmek için ihale günü olan 19 ağustos 930 salı günü levazım müdürlüğüne gelmeleri.

* * *

Şehremanetinden: Köprü N. 8 dubanın adalar iskelesine mücavir köşesinde mevcut proje mucibince yeniden inşa edilecek satış barakası kiraya verilmek için müzayedeye konmuştur. Taliplerin şartnameyi görmek için her gün müzayedeye girmek için ihale günü olan 19 ağustos 930 salı günü levazım müdürlüğüne gelmeleri.

* * *

Fatih dairesinden: Unkapanında Üskübi caddesi köşesindeki mahal müşahere suretile ve açık müzayede ile kiraya verilecektir. Taliplerin 23 ağustos 930 cumartesi günü saat 14 te encümene gelmeleri ilân olunur.

Beyoğlu icra memurluğundan : Beyoğlunda Taksimde Sıraselviler de 51 numaralı hanede mukim iken elyevm ikametgâhı mechul bulunan Rodolf efendi ile baldızı Birbaymer Geti Hanıma.

Istavri efendinin zimmetinizde alacağı olan 357 liranın maa masarifi muhakeme ve icraiye ve saire tahsili zımmında takip talebile mumaileyh icraya müracaat etmiştir. Namınıza gönderilen ödeme emirleri balâda yazılı adresde bulunmadığınızdan ve hali hazırdaki ikametgâhınızın mechuliyeti anlaşıldığından tarafınıza tebliğ olunamamıştır. Ödeme emirlerinin tarafınıza bir buçuk ay müddetle ilânen tebliğine karar verilmiştir. Borç veya mesariflerin temamına veya bir kısmına ve yahut alacaklının takibat icrasına dair bir itirazınız varsa işbu ödeme emrinin ilânen tebliği tarihinden bir ay geçdikden sonra ilk yedi gün içinde daireye müracaatle şifahen ye yazı ile bildirilmesi ve borcun dir kısmına itiraz eylediğiniz halde bunun açıkca gösterilmesi lâzımdır. Aksi takdirde itiraz edilmemiş sayılır. Müddeti ilânı mururunda borc tesviye edilmemiş olursa hakkınızda cebri icra yapılacağı malumunuz olmak ve ödeme emirlerinin tebliği makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

BAKER de

Jantzen Banyo Kostümlerinde

Büyük tenzilât

Fiatlarını tenzil ettiğimiz, kadın, erkek ve çocuklar için son moda banyo kostümlerinden herkesin mübayaa edebilmesi için şimdi tam müstesna bir fırsat vardır.

Jantzen kostümlerinde mutat fiatından 15 % diğerlerinin kâffesinde de 20 %, 25 % esas fiatlarından indirilmiştir.

Vakit geçirmeden gelip beğendiginizi alınız.

BAKER - BEYOĞLU

Hamış: Meccanen gönderilecek olan yeni kataloğumuzu talep ediniz.

TUĞLA VE KİREMİT MAKİNELERİ

Maruf (Richard Raupach) fabrikasının mâmulâtı Her nevi tuğla ve kiremit makineleri teslim edilir.

Son sistem komple tuğla ve kiremit fabrikaları tesis edilir.

RİCHARD RAUPACH

Fabrikası (Nienburger Maschinenfabrik) (C. Rudolph et Co. Magdeburg) (L. Schmelzer, Magdeburg) fabrikalarının bütün mamulâtını deruhte etmiştir. Katalog, fiat ve tafsilât için Türkiye umumi vekiline müracaat ediniz.

HANS FRANK ve ŞERİKİ

Deutz - Humboldt makine şirketi

Galata Voyvoda caddesi 91-93, Istanbul posta kutusu Galata 420

Telefon B. O. 4038

Istanbul sıhhî müesseseler mübayaa komisyonu riyasetinden:

Bakırköyünde kâin akliye ve asabiye hastanesinde yaptırılacak 18551 lira bedeli keşifli su tesisatı olbaptaki keşifname tanzim edilen şartnamesi veçhile ve verilen fiat haddi lâyik görüldüğü takdirde 12 ağustos 1930 salı günü saat 15 te kapalı zarf usulile ihale edilmek üzre münakasaya konulmuştur. Bu baptaki şartnameyi ve keşifleri görmek istiyenlerin mezkûr komisyona haftanın pazar, salı, perşembe günleri saat 13,30 ile 18,30 da ve fazla izahat almak istiyenlerin mezkûr müessesey müracaatları ilân olunur.

Ölüm hayalı ..!

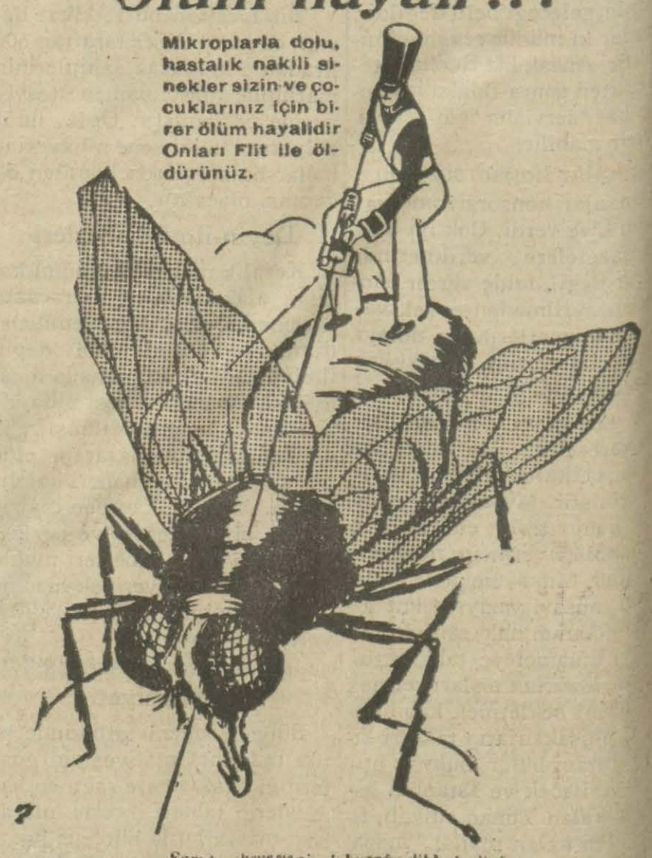

Umumi Deposu : J. BERT ve ŞÜREKÂSI İstanbul - Galata Voyvoda Han

Mühim bir Alman fabrikası, işçiler, sanayi ve müessesatı resmiyede büyük bir sürümü olan rekabetsiz bazı fennî aletlerin mümessilin nam ve hesabına olarak

münhasıran temsil hakkını veriyor

Büyük münasebatı olan bir ticarethane veyahut kâfi mıkdarda sermayesi olan ve satışı inkişaf ettirmek için büyük bir gayret sarfetmek suretile maişetini refahla temin etmek isteyen bir efendi için

Büyük bir kâr temini için müstesna bir fırsattır

İlk teerübeler fabrikada yapılacaktır

Talîplerin referans göstermek suretile S. T. 15956 rumuzu tahtında İstanbul 176 numerolu posta kutusuna tahriren gönderilmesi

Şeker hastalarına müjde
yerli mamulâtı halis ve

TAZE HASAN GLÜTEN EKMEGİ

25 Ku
HASAN E
deposun

YÜKSEK MAADİN ve SANAYİ Mühendisi Mektebi

Leylî ve meccanî olan bu mektep atideki şubeleri havidir:

1- Yüksek Maden Mühendisliği:

Madenlerle Sanayii Madeniyenin işletmesinde mütehassıs mühendis yetiştirir.

2- Yüksek Sanayi Mühendisliği:

Muhtelif Sanayiin tesis ve işletmesi, elektrik makine ve kalorifr mühendisi ve müteahhitliği, kimya mühendisliği, Topografya ve harita ahzı, inşaat müteahhitliği, şimendifer mühendis ve müteahhitliği ihtisaslarını havi bir tahsil neticesinde Yüksek Sanayi mühendisliği şahadetnamesi verilir.

Bu şubelerin tahsil müddeti 4 senedir. Mezunlar staj için Avrupaya gönderilir. Munhasıran lise mezunları kabul olunur.

3- Maden Meslek şubesi

Bu şube Madenlere Jeometr ve baş çavuş yetiştirir. Tahsil müddeti 2 senedir. Orta mektep mezunları imtihansız, ilk mektep mezunları imtihanla kabul olunur.

Asgari yaş 18, azami 25 dir.

İmtihanlar: Mükemmel hesap, müstevi hendese, fizik (Cazibe ve Hararet) ve Kimya (Şibih maadin) derslerinden,

Ankara (Maadin müdüriyetinde), İstanbul (Şehremaneti civarında Maden mühendisliğinde), Zonguldak (mektepte), Adana (İktisat müdürlüğünde), Eskişehir (Maden mühendisliğinde), İzmir (Maden memurluğunda) Trabzon (Ziraat müdüriyetinde), Aydın (Ziraat memurluğunda) 20 ve 21 ağustosta icra edilecektir,

Tedrisata 1 teşrinevvelde başlnacaktır. Şimdiden kayıt muamelesine başlanmıştır. İstid'aya melfuf 6 foto ile vesaik ve sıhhat raporunu Zonguldak'ta mektep müdüriyetine irsali.

Müdüriyet

Haydarpaşa emrazı istilâiye hastanesi baştababetinden

1 — Haydarpaşa Emrazı istilâiye hastanesile memurin dairesine yaptırılacak olan kalorifer tesisatı kapalı zarf usulü ile mevkii münakasaya konulmuştur.

2 — Kalorifer tesisatı 18/Ağustos/1930 tarihinde ihale edilecektir. Taliplerin şartname ve plânları almak üzere her gün mezkûr hastane idare memurluğuna müracaat etmeleri ve şartnamenin maddei mahsusası mucibince ihzar edecekleri teklif mektuplarını ve teminat akçelerini tevdi için de 18/Ağustos/1930 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 14 te Galatada Karamustafa paşa caddesinde İstanbul limanı sahil sıhhiye merkezi baştababetindeki masraf komisyonuna müracaat etmeleri ilân olunur.

Deniz levazım satınalma komisyonu

2600 adet yerli yün fanile: Kapalı zarfla ihalesi 30-7- şamba günü saat 14 de.

25000 metro beyaz tire şerit
20000 „ „ yaka için şerit
2000 „ siyah yün şerit
2000 adet sarı kaput düğmesi
1500 „ „ ceket düğmesi
700 „ „ şapka düğmesi
100 „ pantolun tokası

alenî münakasa ile ihal -930 çarşamba saat 15

Deniz kuvvetleri ihtiyacı için yukarda yazılı yün fanil zarfla ve dikiş malzemesi alenî münakasa ile hizalarında gün ve saatlarda münakasaya konulmuştur. Şartnamelerini isteyenlerin her gün ve vermek isteyenlerin yevmi iha ve saatlarında Kasımpşada Deniz levazım satınalma kom müracaatları.

Yüksek mühendis mektebi rektörlüğünden:

Yüksek mühendis mektebi kaydü kabul muamelesine Ağustosun on beşinden itibaren pazar ve perşembeden maada her gün sabah saat ondan akşam on yediye kadar devam edilecektir. Bu hususa ait şeraiti arzu edenler mektepten bizzat alabilecekleri gibi mektupla da isteyebilirler.

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Me Baştababetinden:

Merkezimiz ihtiyacı için 200 ton çamlı maden kömürü alenî ile mübayaa edilecektir. Münakasa günü 4 Ağustos 930 tarihine pazartesi olarak tesbit edilmiştir.

Talip olanlar kömüre ait şartnameyi almak üzere her gün Gala Mustafapaşa sokağında merkezimiz levazım ve mübayaa memurl münakasaya girmek için de münakasa günü saat 14 te komsiyo bulunmaları ilân olunur.

Bursa Belediye riyasetinden:

500 adet su saati

Evvelce ilan edilen şerait ve evsafta 500 adet su saati pazarlıkla satın alınacaktır. Şartname muhteviyatını anlamak için Bursa belediye su mühendisliğine ve 10 ağustos 930 pazar günü on yedide Bursa belediye meclisine müracaat edilmelidir.

Üzüm müzayedesi

Halkalı Ziraat mektebinde mevcut bağları yeni nsene üzüm mahsulü 13 ağustos 930 çarşamba günü saat 14 te ihalesi icra edilmek üzere açık arttırma usulile müzayedeye konulmuştur. Taliplerin şeraiti anlamak için her gün, müzayedeye iştirak için de yevmi ihalede Defterdarlık binasında Müessesatı iktisadiye muhasebeciliğinde müessesatı iktisadiye mübayaat komsiyonuna müracaatları.

P. T. T. U. M. Levazım müdurluğunden;

1— İdare ihtiyacının temini için mübayaası lâzımgelen 300,000 metre sahra kablosu ile 30,000 metre dahili telgraf ve telefon tesisatına mahsus tek ve çift nakili lastikli ve kalaylı bakır tel kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

2— Mevadı mezkûrenin 16 Eylûl 930 tarihinde ihalesi icra kılınacağından taliplerin şartname almak için şimdiden, şartnamenin üçüncü maddesine göre ihzar edecekleri teklifname ve teminatlarını ihtiva edecek memhur zarfları tevdi için de mezkûr tarihe müsadif salı günü saat 14 de İstanbulda Yeni postanede mübayaat komsiyonuna müracaatları.

Ticaret bahriye mektebi âlisi müdürlüğünden

1 — Mektebin derecesi yüksektir. Gayesi tüccar gemilerine kaptan ve makinist yetiştirmektir.

2 — Mektep Leylî olduğundan talebenin iaşe, ibate ve ilbası mektebe aittir. Bikes talebeye ayrıca muavenet edilir. Taşradan müracaat edeceklerin yol masrafları temin olunur.

3 — Lise mezunları imtihansız âli birinci sınıfa kabul edilir. Bunlar için müddeti tahsil iki senedir.

4 — İki seneden ibaret olan tâli sınıflara da liselerin Onuncu ve on birinci sınıflarından naklen ve yahut o derece tahsil gördüğü alelûsul tasdik edilmiş talebe alınır.

5 — Mektep mezunları için mecburî bir hizmet yoktur. Yalnız mektep tahsilini ikmal eylemek şart olduğundan terki tahsil edenlerin iaşe ve ilbas masraflarını maa faiz ödemeleri lâzım ve taliplerin mektebe girerken bir teahhütname vermeleri mecburidir.

6 — Mektebe girmek arzusunda bulunanların hüviyyet cüzdanını, aşı şahadetnamesini, mektep tasdikname veya şahadetnamelerini, polisce musaddak hüsnühal ilmühaberlerini ve dört adet vesikalık fotoğrafını istidalarına repten Teşrinievvelin birinci gününe kadar Ortaköyde Çırağan Sarayı ittisalinde kâin mektep müdürlüğüne müracaatları.

P. t. t. u. m. Levazım mudurluğunden;

1 — Müstahdimin için imal ettirilecek olan 2,500-2,700 çift petin kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Şartnamenin üçüncü maddesi mucibince hazırlanacak teklifnameleri tevdi için de mezkûr

Ankara şehremanetinden alacaklı olanların nazarı dikkatine

Ankara Şehremanetinden:

31 Mayıs 920 tarihine kadar gerek mukavelenameye müstenit ve gerekse başka suretle Ankara şehremanetinden alacağı tahakkuk etmiş olanların 31 Ağustos 930 tarihine kadar bu husustaki evrakı müsbitelerinin asıl veya suretlerini bir istidaya raptederek Emanet hesap işleri müdürlüğüne müracaat eylemeleri ilân olunur.

Haydarpaşa Emrazı istilâiye hastanesi Baştababetinden:

Haydarpaşa Emrazı istilâiye hastanesi için lüzumu olan yüz kırk üç kalem eczayı tıbbiye ve saire münakasai aleniye suretile mübayaa edileceğinden ve münakasa 21 ağustos 930 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 te Galatada Kara Mustafa paşa caddesinde İstanbul Liman sahil sıhhiye merkezi Baştababetinde icra edileceğinden talip olanların yevmi mezkûrde masraf komsiyonuna ve şartname ve listeyi almak üzere de her gün mezkûr hastane idare memurluğuna müracaat etmeleri ilân olunur.

Eskişehir vilâyeti muhasebei hususiye müdürlüğünden:

İdarei hususiyeye ait asrî sinemanın mobelyesile beraber 3 senelik icarı kapalı zarf usulile 20/7/930 tarihinden 10/8/930 Pazar günü saat on yediye kadar yirmi gün müddetle müzayedeye verilmiştir. Bu baptaki şartname İstanbul muhasebei hususiye müdüriyetinde mevcut olup talip olanların şeraiti anlamak üzre müdüriyeti mezkûreye müracatları ilân olunur.

Jandarma imalâthanesi müdüriyetinden:

300 eger takımı kapalı zarf usulile münakasaya konuldu. Münakasa 13 ağustos 930 çarşamba günü saat 14 de İstanbulda Gedik paşada Jandarma imalâthanesinde yapılacaktır. Şartname imalâthaneden verilir.

Teklifnamenin tarzı imlâsı şartnamede münderiçtir.

Liseler mubayaat komisyonundan: Komisyonumuza merbut mekteplerin ve pansiyonların bir senelik ihtiyacı olan pirinç, ağaçkömürü. gaz, benzin, vakum, mazut yağları 17-8-930 tarihine müsadif pazar günü saat 16 da ihalesi icra kılınmak üzere

Manisa vilâyetinden:

Vilâyet nafiası için bezi bir numaralı Bakırköy bez fabrikası mamulâtından olmak üzere mevcut nümunesi veçhile otuz çadır mübayaa edilecektir.

BUYÜK
TAYYARE PİYANGOSU
9 uncu tertip
1 İNCİ KEŞİDE
11 Ağustos 1930 da
Keşideler, Vilâyet, Şehremaneti, Defterdarlık, Iş, Ziraat ve Osmanlı bankaları murakıpları ve halk huzurunda yapılır
Büyük ikramiye
30.000 Liradır
Her keşidede çıkan numaralar tekrar dolaba konmaz

İstanbul Gumrukleri Muhafaza Mudurluğu

1 — Müdüriyete merbut bazı Muhafaza mevakiinin tamiratı müddetle alenî münakasaya konulmuştur.

2 — Musaddak şartnameler komisyon kitabetinden alınacaktır.

3 — Taliplerin keşifname ve şartnamesine ittılala mimar olc itimat olunur vesaikleri görüleceği gibi % 7,5 teminat akçelerile 2 Ağustos 930 tarihine müsadif cumartesi günü saat 11 de ihales cağından Muhafaza müdürlüğünde hazır bulunmaları.

Liseler mubayaat komisyonundan

İstanbul Erkek muallim mektebinde, olbaptaki keşifn mucibince yaptırılacak olan muhtelif inşaat ve tamirat 17 tarihine müsadif pazar günü saat 16 da ihalesi icra kılınma kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Şeraiti anlar keşifnameleri görmek istiyen taliplerin Galatasaray lisesindek syon kitabetine müracaatları.

PHILIPS RADIO
Evvelâ SAYFİYENİZ sonra EV
için uzun ve kısa mevceli hariku
FiLiPS 28
Radyo Makines
Elektrik cereyanı veya pil ile iş er. 10
2400 metre mevceli istasyonları alı
Müstesna ve gayri kabili kıyas
kuvvei tefrikıye ve safiyet.
Gramofon Plaklarınızır
Sesini yükseltmek için bir tecrübe yapılmasını istey ni
HELiOS
Müessesat
Galata Hezaran Han
No. 14

BİN SÖZ BİR RESİM

GÜNÜN SİNEMASI
Milliyet

SALI 29 TEMMUZ 930

Onbir Ağustosta Galata sarayda açılacak Yerli malları sergisi için istihzarat başlamıştır. Sergiye iştirak edecek müesseselerden bir Asfalt şirketi mektebin bahçesinde ik meydanı asfalt yapmaktadır. Resmimiz bu faaliyeti göstermektedir.

Son günlerde şehrimize külliyetli mikdarda karpuz gelmeğe başlamıştır. Bu sene karpuz fiâtinin ucuz olacağı tahmin edilmektedir.

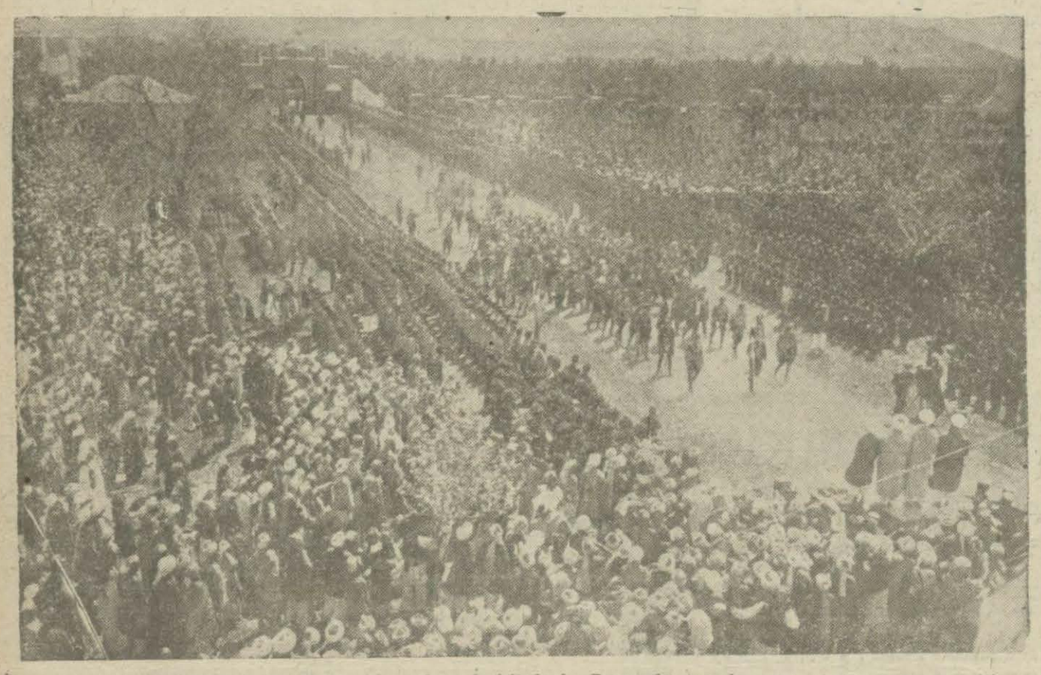

Efganistanda yeni bir isyan çıktığı bir takım kabilelerin Payıtaht üzerine yürüdüğü haber veriliyor. Bu resim, Afgan Kralı Nadir Hana son zamanda kabile reisleri tarafından yapılan arzı sadaket merasimini gösteriyor

Rus Sovyetleri umumî kongresi geçenlerde toplandı. Sovyet Rusyanın umumî siyaseti tetkik edildi. Fırkanın Kâtibi umumîsi olan M. Stalin yedi saat süren nutkunda izahat verdi. Bu resim umumî kongrede alınmıştır. Soldan itibaren Harbiye komiseri Ceneral Vorosilof, M. Stalin, İcra heyeti reisi M. Kalenin, İcra heyeti kâtibi M. Enukitze görülmektedir.

Romanya Kralı, annesi, arkadaşlar Kralın biraderi, hemşiresi ve Kraliçe Elen. Bu resim Kral zevcesile barışarak kiliseye giderlerken alınmıştır.

İstanbul : ikinci icasından:

Bir deyin mahkûmbihten dolayı 9-6 930 tarihinde tahtı hacize alınan 20 çuval keçi buynuzunun furuhtuna karar verilmiş olduğundan mahcuz eşyanın 2-8-930 tarihinde saat10/12 ye kadar yemişte 7 nümaralı Mehmet Rifat efendinin yemişci Dükkânında bilmüzayede furuht edileceğinden talip olanların yevm mezkûrde mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaat etmeleri ilân olunur.

Evkaf Levazım Müdürlugunden:

Yeni cami halâlarının kısmı azamı meccani ve bir kısmı ücret mukabilinde idaresi ihale edileceğinden bu bapta tanzim ve tertip edilen şartname dairesinde talip olanların şeraiti anlamak üzere her gün levazım idaresine ve ihale günü olan Ağustosun yirminci günü saat onbeşte idare encümenine müracaatları.

Istanbul müddei umumiliğinden:

Bir senelik bedeli icarı bervechi peşin verilmek üzre Fatih Sulh mahkemesi için Fatih ve Aksaray polis merkezleri mıntakaları dahilinde 14, 15 odalı bir hane aranılıyor. Böyle bir hanesi lolup ta icar etmek isteyenlerin 1 ağustos 930 tarihine kadar İstanbul Adliye levazım dairesine müracaat etmeleri.

Manisa vilâyetinden:

Vilâyet ilk mektepleri için 1910 lira kıymeti muhammenesinde 13 kalem evrakı matbua münakasaya konulmuştur.

Münakasa müddeti Ağustosun 16 ıncı cumaatesi günü saat 10 a kadardır.

Evrakı matbua nümunelerini görmek ve münakasa şeraitini anlamak istiyen taliplerin Maarif müdüriyetine müracaatları ilân olunur.

P. T. T. U. M. Lezazım müdürlugunden;

1 — Üzerlerine reklam vazı hakkı talibine ait olmak üzere 9X14 eb'adında telgraf zarfı yaptırılacaktır.

2 — İhtiyacı senevî yedi milyon tahmin edilip her defasında ayrı reklam konulmak suretile bu ihtiyacın ceste ceste yani iki yüz ellişer bin adet temini caizdir.

3—Yapılacak zarfların eşkâlini öğrenmek ve fazla malumat almak istiyenlerin her gün Yeni postanede levazım mübayaat şubesine müracaat edebilir.

4 — En iyi kâğıttan imal ve en çok adette vermeği deruhte edene ihale edilecek olan bu işin görüşme ve uzlaşma günü 11 ağustos 930 tarihine müşadif pazartesi günü olduğu alakadarana ilân olunur.

Manisa vilâyetinden:

Vilâyet sıhhiyesi için kilosu otuz dokuz lira kıymeti muhammene üzerinden 2700 liralık kinin mübayaa edilecektir. Münakasa müddeti 16 ağus-

Vilâyet Daimî Encümeninden:

Kapali çarşıda Divrik sokağında 35,37 No. dükkânla Fatihte Zincirli kuyuda Kaba Halil ve Vefada Şemseddin Molla gürani medrese binaları icara verilmek üzere 20 ağustos 930 çarşamba günü saat on bire kadar müzayedeye konulmuştur. Taliplerin encümeni vilâyete müracaatları.

Vilâyet Daimî Encümeninden:

Fatihte Bahrisefit Çifte ayak medrese binasının icar müzayede müddeti 6 ağustos 930 çarşamba günü saat on bire kadar temdit edilmiştir. Taliplerin encümeni vilâyete müracaatları.

Vilayet Baimî Encümeninden:

Bedeli keşfi altıyüz on lira yirmi sekiz kuruştan ibaret Beyoğlu on ikinci mektep tamiratı 20 ağustos 930 çarşamba günü saat on bire kadar münakasaya konulmuştur. Taliplerin encümeni vilâyete müracaatları.

Âli Ticaret mektebinden:

Serbest daktilo kursları 2 ağustos 930 Cumartesi günü açılacak ve derse başlanacaktır. Derslere devam etmek istiyenlerin

DOYÇE LEVANT LINIYE

Hamburg, Brem, Anvers, Istanbul ve Bahri Siyah arasında azimet ve avdet muntazam postası: Hamburg, Brem, Stetin, Anvers ve Roterdam dan limanımıza muvaseleti beklenen vapurlar ;

Kavala vapuru limanımızda

Mexico vapuru 4 agustosa doğru

Troya vapuru 4 ağustosa doğru

Burgaz, Varna, Köstence, Kalas ve İbrail için limanımızdan hareket edecek vapurlar:

Mexico vapuru 4-6 ağustosta tahmilde

Hamburg, Brem, Anvers, Roterdam ve Dançig için yakında limanımızdan hareket edecek vapurlar:

Kavala vapuru limanımızda

Imbros vapuru 27-29 temmuzda tahmilde

Angora vapuru 5-8 ağustosda tahmilde

Milos vapuru 10-12 ağustosda tahmilde

Fazla tafsilât için Galatada Ovakimyan Hanında kâin umumî acenteliğine müracaat Telefon: Beyoğlu 641 -674

Zayi şoför ehliyetnamesi

Seyrüsefer merkezinden aldığım 1842 sicil numerolu ehliyetnameyi zayi eylediğimden ve yenisini çıkaracağımdan es-

" İLERİ „ METODU

Bu senenin eneyi mektep kitapları

Bir alfabe ile beş kıraat ve iki gramer

Müellifleri: Celâl Nuri Bey ve rüfekası

Maarif Vekâletince Yeni tedris senesi programına ithal edilmiştir.

" Ilk mekteplerin dil serisi „ nden daha üstün bir kitap yoktur.

Bu seri, yeni Türkçeyi herkese en az zamanda, en mükemmel surette öğretebilecek şekilde yazılmıştır. Kitapların kâğıdı, resimleri, tabı da fevkalâdedir.

Metodumuz hakkındaki risale isteyenlere meccanen

Adres: " İleri „ Kütüphanesi Çituri hanı mertebanı sokağı, Galata - Istanbul.

Zayi araba numarası

Sahibi bulunduğum 3809 numerolu arabamın numarası zayi olduğundan ve yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. Hasan Rami

Haliç iskelelerinde mazbut 302 adet kayın dolabile 17 çeki meşe 20 çeki koca yemiş odunu 3-8-930 pazar günü ihale edilmek üzre müzayedeye çıkarılmıştır, taliplerin yevmü mezkûrda saat üç buçukta defterdarlık binasındaki ihale komisyonuna müracaatları,

Dr. A. KUTIEL

SEYRİSEFAİN

Merkez Acentı; Galata köprü başında, Beyoğlu 2352 Şube acentesı: Mahmudiye Hanı altında Istanbul 740

Ayvalık sür'at postası

(Mersin) vapuru 29 Temmuz salı 17 de Sirkeci rıhtımından kalkarak Gelibolu Çanakkale Küçükkuyu, Edremit, Burhaniye, Ayvalığ'a gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Altunoluğ'a uğrayarak gelecektir. Gelibolu için yalnız yolcu alınır yük alınmaz.

Mersin sür'at postası

(Mahmutşevketpaşa) vapuru 30 Temmuz çarşamba 11 de Galata rıhtımından kalkarak Çanakkale İzmir Küllük Fethiye Finike Antalya Alâiye Mersin'e gidecek ve dönüşte Taşucu Anamor Alâiye Antalya Finike Fethiye Küllük İzmir'e uğrayarak gelecektir. Çanakkale'de yalnız yolcu verilir yolcu alınmaz.

İSKENDERİYE sür'at postası

(Cumhuriyet) vapuru 1 ağustos cuma 13de Galata rıhtımından kalkarak cumartesi sabahı İzmire ve akşamı İzmirden kalkarak pazartesi İskenderiye'ye varacak ve çarşamba İskenderiye'den kalkarak İzmire uğrayarak İstanbula gelecektir.

Kiralık kahve ocakları

Cumartesi, pazartesi, perşembe günleri Mudanya ve Armutluya azimet ve avdet eden Ereğli vapurunun kahve ocağı şartnamesi mucibince bir sene müddetle ve müzayede suretile kiraya verilecektir. Kat'i ihalesi 2 ağustos tarihinde icra kılınacağından taliplerin o gün saat 16 da Levazım müdürlüğüne müracaatları.

Trabzon ikinci postası

[Ankara] vapuru 31 temmuz Perşembe akşamı Galata rıhtımından kalkarak Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Ünye, Fatsa, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize Hopa'ya gidecek ve pazartesi iskelesile Rize, Of, Sürmene, Trabzon, Polathane, Görele, Giresun, Ordu, Fatsa, Samsun, Sinop, İneboluya uğrayarak gelecektir.

Yelkenci vapurları Karadeniz postası

SAMSUN vapuru 30 temmuz

ÇARŞAMBA

akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon, Sürmene ve Rize) ye azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkecide Yelkenci hanında kâin acentesine müracaat. Tel. İstanbul 1515

Murakıplikçe vukubulan ilân üzerine

Madeni eşya fabrikası

Türk Anonim Şirketinin feshi hakkında müzakere olunmak üzere 29 Haziran 930 tarihinde şirketin mezkûre heyeti umumiyesi içtima ederek kanunen iktiza eden ekseriyet husulile şirketi mezkûrenin feshile karagir olarak tasfiye memurlarından Necmettin ve muraklıbı sabık Şeker Beylerin intihap edilmiş olduğu alâkadaranın malûmu olmak üzre ilân